

DOMOVINA

Jpravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafova ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Industrija in naš kmet

Industrija je gotovo važnega pomena za narodno gospodarstvo. Nas seveda zanima predvsem industrija v Sloveniji in njen odnos napram našemu ljudstvu. Kdo pa tvori večino delovne sile naše industrije? Morda poklicni tvorniški delavec kakor v drugih industrijskih državah? Če malo poznamo razmere, vemo, da tvorijo ogromno večino našega delavstva (morda kakšnih 80 odstotkov) kočarji, mali in srednji kmetje ter njihovi napol odrasli in odrasli otroci. Siromašna je naša gruda in je težko izbiti iz nje že vsakdanji kruh za družino, kaj šele denar za obleko in obutev. Kočar in mali posestnik morata delati v tvornici, ako se jima nudi možnost, doma pa obdeluje žena polje. Ko pride mož izčrpan iz tvornice, nima počitka, temveč opravlja najtežja dela, ki jih žena ni zmogla.

Ko bi živel družina izključno od tovarniškega dela, bi ne mogel delati mož za 20 do 30 dinarjev dnevno, tako pa živi zraven od svoje grude. Poklicni tovarniški delavec bi ne mogel živeti pri taki mezdi in bi bil prisiljen zahtevati izboljšanje, ali bi si pa posikal v tujini boljši položaj. Naš industrijski delavec, ki mu je delo v tovarni le nekak potreben postranski dohodek, je torej po večini kmet, ki je vezan na svojo siromašno grudo, vezan pa zaradi tega tudi na milost industrijca glede mezde. Nikdar ne bo zahteval izboljšanja svoje mezde, ker se boji,

da izgubi še ta svoj pičli denarni vir. Tudi večjemu kmetu je danes težko oblačiti svoje odrasle otroke, zato hodijo ti v tvornice, da si lahko kupijo obleke, hrano imajo pa doma in jo deloma odslužijo z delom ob času, ki naj bi služil za oddih. Pičla je naša industrija, zato ima vedno in povsod dovolj teh priložnih delavcev, tako da je za vsako pristo mesto kup ponudnikov.

Industrijci se zavedajo v polni meri te svoje moči in niti ne tajijo ne, da so mezde prenizke. «Mi bi lahko brez škode zvišali mezde», je rekel nedavno ravnatelj velike tkaninske tvrdke. «Pa je povsod pri nas ista plača in delavcev na ponudbo.» Prav v tkanih tvornicah so plače splošno malenkostne. Neodrasli otroci delajo za 10 do 15 dinarjev dnevno.

Zraven pa industrija gotovo tira kmetsko prebivalstvo v nove potrebe glede obleke in zabave ter samo pripomore k begu z grude.

Kaj pa večji kmet? Morda ima on koristi od industrije, ko ji prodaja svojo živino, svoje vino in druge pridelke pod pridelovalno ceno in kupuje izdelke od iste industrije po visokih cenah? Tudi ta, seveda, nima od industrije v takih pogojih prave koristi.

Tu bi bilo nedvomno potrebno s primernimi ukrepi ščititi kmetovalca, zlasti ker bi naša industrija brez krize lahko prenašala tako zaščito.

Proslava desetletnice osvobojenja Mežiške doline

Minulo je deset let, odkar so divjali v lepi Mežiški dolini med volksehrovci in malgajevci ljuti boji za odločitev, komu naj dolina pripade. Malgajevci so v kljub maloštevilnosti in brez modernih tehničnih pripomočkov z nadčloveškimi naporili branili Mežiško dolino pred mnogo močnejšimi in z modernimi bojnimi sredstvi opremljenimi volksehrovci. Naši so zavzeli potem celo Celovec. Zopet je po dolgih letih začutila Gospa Sveta, čeprav le za kratek čas, svobodo. Ali prišel je plebiscit, ki se je za nas Jugoslovence zaradi neenotnosti in volksehrovskih nasilnosti tako žalostno končal. Volksehrovci so z orožjem v

rokah silili slovenske Korošce, da so glasovali za Avstrijo.

Ob desetletnici so se odločila naroda kulturna društva v Guštanju, da z veliko narodno manifestacijo obude spomin na osvobodilne boje in spomin na Malgaja, katerega zasluga je, da pripada Mežiška dolina Jugoslaviji. Odbor si je nadel tudi nalogo, da uredi na guštanjškem pokopališču skupni grob pri brambi Mežiške doline padlih junakov.

Slovenci, pohitimo 9. junija 1929. v Guštanj, da tam v čim večjem številu manifestiramo za Jugoslovenstvo ter da opozorimo zaslužjene brate, da jih še nismo pozabili!

Mleko in mlečni izdelki

Mleko vsebuje vse bistvene snovi, ki jih potrebuje človeško telo za rast. Seveda bi odrasel človek ne mogel živeti ob samem mleku. Da pa more uspevati telo le ob mleku, imamo dokaz pri dojenčkih, ki ne uživajo druge hrane. Kaj vsebuje mleko? Poleg beljakovin in sladkornin ali ogljikovih vodonov je v mleku mnogo vitaminov in rudninskih snovi.

Vzrok, da je mleko naša hrana v prvi mladosti, je ta, da se nahajajo v njem vsi bistveni deli naše

hrane v jako lahko prebavni obliki.

V mleku so tudi vitamini, te so gne sestavine naše hrane, ki olajšujejo presnavljanje v telesnih celicah, urejajo delovanje žlez in jačijo odporna sredstva proti nalezljivim boleznim. Ob hrani, ki nima vitaminov, človek kmalu zboli in shira.

Če mleko kuhamo, uničimo vitamine. Pri tem pa trpi tudi prebavnost mleka. K j sledi iz tega? Predvsem da ne smemo otroku dajati le kuha-

nega mleka. Otroku, ki ti užival le kuhano mleko iz katerega so izginili vsi vitamini, bi zbolel na notranjem razkroju, ki povzroča krvavitve pod kožo, v sklepah in v členkih. Odrasli lahko uživajo tudi kuhano mleko, ker učbe potrebne vitamine z drugo hrano; to, kar smo tu navedli, velja le za dojenčke. Če pa je le mogoče, uživajmo vsi presno mleko. V tem tiči seveda neka druga nevarnost, da namreč obolimo. Če uživamo mleko bolnih živali. Krava, ki jo molzemo, lahko zboli na kravji jetiki ali kaki kužni bolezni. Kravja jetika se k sreči težko prenese na človeka. Docela nemogoče je to s kislim mlekom, ker zamoré mlečne kisline vse bacile. Kozje mleko lahko pijemo brez skrbi, ker kože skoraj nikdar ne zbole na jetiki. Tudi sicer je svetovati za dojenčke v prvi vrsti kozje mleko, ker je po sestavinah jako podobno ženskemu mleku. Tudi je laže prebavno kakor kravje mleko.

Važno je vedeti, kako moramo ravnati z mlekom. Kakor povsod v zdravstvu, tako je tudi tukaj prva in poglobljena zahteva: snažnost.

Nesnažnost pri molži in shranjevanju daje mleku neprijeten duh in je vzrok, da se mleko začne hitro razkrajati in se pokvari. Zato mora biti v hlevu snaga. Pred molžo moramo vime osnažiti in pri molži moramo imeti čiste roke in čisto posodo. Če mislimo, da žival ni zdrava, je treba mleko vsekakor prekuhati.

Kaj je kislo mleko? Omenili smo že, da kislo mleko tudi od bolne krave ne škoduje, ker uničijo mlečne kisline vse bolezenske kali. Kislo mleko je jako zdrava pijača, zadržuje namreč v črevah razvijanje škodljivih glivic. Preden ga pijemo, storimo dobro, če ga stolčemo, da se toličča in sesirjeni deli med seboj pomošajo. Kislo mleko pa ne sme biti prestaro in ne sme imeti grenkega okusa. Da se mleko prej skisa, mu pridenemo par žlic že kislega mleka. Tudi je treba za to primerno toplega prostora.

Kar se tiče hranilne vrednosti kislega mleka, je en liter toliko kakor štiri jajca ali dober četrt kilograma mesa.

V zdravilstvu uporabljajo kislo mleko kot zdravilo in krepilo pri griži in pri trdovratnih črevesnih katarjih.

Posebne vrste kislo mleko je joghurt, doma na Bolgarskem. Vsebuje tako zvane male bolgarske glivice. Joghurt je lahk prebavno, osvežujoče in slastno hranilo za zdravo in bolne. V črevesju ovira razvijanje gnilobnih bacilov in uničuje iz njih nastale črevesne strpe. Nekateri pripisujejo temu kislemu mleku moč, da dosežejo ljudje, ki ga uživajo, visoko starost. Bilo to res ali ne, ostane dejstvo, potrjeno po zdravnikih, da je joghurt kot sploh vsako kislo mleko jako zdrava in okrepujoča pijača. Joghurt napravljajo iz kravjega mleka, ki mu pridenejo kvasila v obliki bolgarskih glivic in ga držimo deset do štirinajst ur v prostoru, kjer je okoli 45 stopinj toplote.

Joghurtu podobno kislo mleko je kefir. Kefir je iz kravjega mleka in vsebuje poleg mlečnih snovi tudi nekaj alkohola. Podobno mleko je tudi kumis. Pijejo ga v Rusiji in v Aziji in je iz kobiljega mleka.

Važna hranila so tudi izdelki iz mleka, pred vsem maslo in sir. Maslo, presno in kuhano,

vsebuje najboljšo in najlaže prebavno toliščo, sir pa mnogo beljakovine.

DOPISI

POLJANSKA DOLINA. Do sedaj ste dobivali tu od nas le bolj mirna poročila o prireditvah in delu v naši dolini. Zadnji čas je pa to življenje postalo bolj nemirno. Prejšnji teden je bilo v dolini več vlomov, kar je bilo posebno pred vojno pri nas nekaj redkega, skoro neznanega. V noči od torka na sredo prejšnji teden je bilo vlomljeno kar na treh krajih in pokradeno. Vlomljeno je bilo v Poljanah pri trgovcu Dolinarju, kjer je bilo ukradenih 500 Din denarja in nekaj blaga, oziroma perila. Dalje so tatje posetili mesnico mesarja Marolta v Poljanah, kjer so odnesli nekaj mesnine s klobasami. Denarja tu niso dobili, razen malenkosti. Bolje so opravili v Gorenji vasi pri mesarju Mlakarju, kjer so odnesli večjo množico mesnine. O storileh ali storilca še ni nobenega sledu. Naši orožniki se trudijo, kar se da, da bi prišli tatovom na sled in jih čim prej izročili v roke pravice.

HOTEDRŠICA. Po 25letnem dušnem pastirovanju v tukajšnji župniji je umrl v nedeljo zvečer župnik g. Alojzij Jarec. Teško bolezen si je nakopal tekom hude zime v spovednici. Ohranimo mu blag spomin! Pričakujemo, da bo vprašanje njegovega naslednika kmalu rešeno, saj bo naša lepa fara gotovo našla dovolj prosilcev. — Teško pričakujemo tudi vesti o uspehih mešane obmejne komisije, ki baje še deluje v Opatju. — Priprave za tombolo Čitalnice, ki se bo vršila 9. junija pred hišo ge. Marije Logarjeve, so v polnem teku ter so že zbrani glavni dobitki, kakor: krasna emaljirana kuhinjska oprava, vreča moke, koža boksa itd. Tablice se prodajajo po Din 2.50. Ker bo na dan prireditve gotovo velik naval, prosimo domače občinstvo, da si nabavi zadostno število tablic v predprodaji. Vstopnine ne bo.

SVIBNO PRI RADEČAH. Že dolgo časa se je pripravljalo Svibno, da dostojno počasti spomin na svoje v svetovni vojni padle sovaščane, ki jih je padlo 32. Za malo župnijo je bila to velika izguba. Tem vojnim žrtvam so se domačini oddolžili in so jim postavili spomenik. Z veliko požrtvovalnostjo so šli vsi na delo, zbirali so prispevke in pomagali pri delu. Spomenik stoji na

lepem prostoru pod farnim pokopališčem, pod starim gradom Ostrovharjev. Prostor je dal brezplačno na razpolago posestnik Ivan Kavšek. Betoniranje in druga dela so izvršili domačini: prostovoljno tlako. Posebno neutrudljivo in po žrtvovalno so delali: Hinko Medved, Franc Kmetič, po domače Jurčkov, Franc Podlesnik, Martin Glavač in Ludovik Strniša. Na dan slovesnega odkritja 12. maja je kljub slabemu vremenu prihitelo mnogo ljudstva od blizu in daleč, da počasti spomin na padle. Žal, smo pogrešali g. župnika. Iz Ljubljane dospeli bivši vojni kurat g. Franc Bonač je daroval sv. mašo. Po sv. maši se je vse zbralo okrog spomenika. Radeška godba je s svojimi žalostinkami poglobila svečanost tega slavlja; prav tako radeško pevsko društvo «Kum» in domači pevci. G. Bonač nas je s svojim v srce segajočim govorom povedel na krvave poljane in nobeno oko ni ostalo suho. Po blagoslovitvi spomenika so se vršile molitve. Med žalostnimi glasovi «libere» se je čulo turobno klenkanje zvonov. Po končanem obredu so pristopili užalosteni sorodniki padlih ter položili pred spomenik neštete vence, med njimi velik trnjevenec, ki ga je položil za Odbor za postavitev spomenika njegov predsednik g. Josip Povše. Vsem navzočim bo to slavje ostalo v trajnem spominu.

SV. KRIŽ PRI LITIJI. (Smrtna kosa.) Umri je posestnik g. Anton Zoran, po domače Rusov, iz Tihaboja, star šele 24 let. Prehladil se je in je podlegel bolezni. Bil je blag in dober fant. Bog mu daj večni mir! Žalujemo naše sožalje.

BREZNO PRI SV. JEDERTI. Prebivalstvo v tukajšnji okolici je vzelo z zadoščenjem na znanje, da se je nepotrebna gradba nove okrajne ceste iz Brezna do marnske kapele po nalogu višjih oblastev ustavila. Bilo bi pogrešno, če bi se kmetje in obrtniki po nepotrebni obremenjevali z zvišanjem davkov za nameravano nepotrebno gradbo nove ceste, katera bi služila posameznikom in ne celokupnemu gospodarstvu v okraju.

SV. JEDERT NAD LAŠKIM. Dramsko društvo «Zora» pri Sv. Jederti nad Laškim naznanja članom ustanovnikom, da si je nabavilo z njihovo pomočjo 4cevni radijski aparat, ki je njim na razpolago vsako nedeljo brezplačno. Po potrebi se bo aparat inštaliral tudi za javno ljudsko knjižnico v Breznu pri g. Petru Kozoletu. Čast

Politični pregled

Konferenca Male antante se je zaključila v sredo minulega tedna ob popolnem soglasju zunanjih ministrov vseh treh zaveznih držav. Jugoslavije, Češkoslovaške in Rumunije. Nazadnje so razpravljali ministri

o vprašanju izvolitve člana Male antante v svet Društva narodov,

ki se bo sestal septembra v Ženevi. Sklenili so, da bodo podpirali kandidato Jugoslavije.

Drugih posebnih dogodkov v naši državi ni. Zanimal nas bo

govor Mussolinija

o odnošajih med Italijo in Jugoslavijo.

Te dni je imel italijanski ministrski predsednik Mussolini na seji rimske zbornice govor, v katerem je poudarjal, da se prijateljska pogodba med Italijo in Jugoslavijo ne more obnoviti, ker ni nikdar obstojala. Ob enem je omenil, da v italijansko-jugoslovenskih odnošajih ni nikakih sprememb in da se v zadnjem času ni zgodilo nič, kar bi kalilo medsebojne odnošaje.

Naši zaveznici

Rumuniji povzročča Besarabija neprilike.

V Besarabiji, ki je pripadala prej Rusiji, so odkrili veliko komunistično zaroto, ki so jo zasnovali ruski komunistični agitatorji. Oblastva so več zarotnikov aretirala.

V daljni Kitajski še vedno ni miru. Te dni se je

general Feng proglasil za diktatorja severne Kitajske.

Južno-kitajski general Čangkajšek je v imenu nankinške vlade napovedal Fengu vojno. Čangkajškove čete že korakajo proti postojankam generala Fenga.

Muljavski:

Višnjegorski janičar

Zgodovinska povest.

(Konec.)

Bliskoma je skočila proti vitezu Zigismundu ter mu v trenutku potegnila samokres izza pasa. Nato je odskočila, dvignila orožje, pomerila in sprožila.

Toda krogla ni zadela cilja.

Ko se je zabliskalo in počilo, se je stari Višnjegorski bliskoma sklonil. Krogla mu je švignila nad glavo ter se zarila v steno na nasprotni strani.

Višnjegorski je skočil k Heleni ter ji izvil samokres iz rok. V divji jezi bi ji gotovo zdrobil glavo, toda mlada žena se je zgrudila na kolena in kričnila v smrtnem strahu:

«Gospod, usmiljenje! Ne usmrtite me!»

Vitezu Zigismundu je omahnila roka. Pogledal je Heleno z očmi, polnimi zaničevanja, in rekel s trdim mrzlim glasom:

«Ne bom te ubil, vlačuga, ker si nočem omadeževati svojih rok. Toda smrti ne odideš. Grešila si, zato se moraš tudi pokoriti. Pljuvala si na mojo čast in pošteno ime, omadeževala si grb naše rodovine, zato ne morem imeti s teboj usmiljenja. Vse vezi med menoj in teboj so pretrgane. Od danes nisi več moja žena.»

Helena je bila bleđa ko smrt. Prevzela jo je grozna slutnja, strah ji je prešinil ude.

«Kaj hočete storiti z menoj?» je zajecjala.

«Dal ti bom udoben salon v podzemlju,

kjer ti bodo stregle miši in podgane. Tam ostaneš, dokler se te ne usmili smrt. Da ti pa ne bo preveč dolgčas, boš dobila tovariša — svojega ljubčka Selim ago. Toda ljubimkovati ne bosta mogla, kajti verige umejo zadržati vsako nogo, vsako roko, vsako kopnenje!»

Mlada žena se je zgrabila za glavo in se zgrudila na obraz.

Tedaj je planil v sobo mladi Višnjegorski le površno oblečen in bos. V roki je držal samokres. Ker se je njegova spalnica nahajala v bližini, je Friderik takoj ugotovil, kje je počil strel. Bliskoma je skočil iz postelje, vrzel nase nekaj obleke in odhitel, da se prepriča, kaj se je zgodilo. Tako je prišel prvi na lice mesta, čeprav je nenadni strel alarimiral vse v gradu.

«Očka, ti tukaj!» je kričnil mladenič in ni verjel svojim očem. «Gospa Helena? Kaj je z njo? Kaj se je zgodilo, kdo je streljal? Selim aga ves okrvavljen. Ali je mrtev? Očka, kaj vse to pomeni?»

Stari Višnjegorski se je zakrohotal in odgovoril s hripavim glasom:

«No, ali ne razumeš, kaj pomeni, ako vidiš omoženo ženo v sobi drugega moža?»

Madenič je izbulil oči. Šele zdaj mu je prišlo na um, kaj bi moglo vse to pomeniti. «Ali si našel mojo mačeho v naročju Selim age?»

«Da, tako je bilo», je odvrnil starec bolestno. «Ljubil sem Heleno, a ona me je podlo varala, blatila mojo čast, delala sramoto našemu slavnemu grbu. Vsako noč je prihajala

k temu psu. S tem poganom je nameravala pobegniti.»

«Sramota», je kričnil Friderik. «Gotovo si jo že sodil. Ti si ustrelil njo in njega.»

«Ne», je odvrnil starec mračno. Ne njemu, ne njej nisem pognal krogle v glavo. Nisem streljal jaz nanjo, ampak ona name. Hitra smrt bi bila premila kazen zanjo. Mnogo je grešila, naj se še mnogo pokori.»

«Kaj nameravaš napraviti?» je vprašal mladenič nemirno. «Očka, krut ne smeš biti. Usmrti jo, a mučiti je ne smeš. Pomisli, da je tvoja soproga.»

Vitez Zigismund je mahnil z roko in rekel strastno: «Trd in neusmiljen hočem biti, čeprav mi počni srce. Čuj sin. Od danes dalje je ta vlačuga zame mrtva in pokopana. Nimam več žene. Idi, Friderik, ter privedi par hlapcev! Saj že gredo.»

Zunaj na hodniku so se začuli glasovi in številni koraki. Strel je spravil na noge vse ljudi v gradu. Hlapci so tekali sem ter tja. Vitez Zigismund je stopil na prag in poklical ljudi. Takoj je prihitelo nekoliko oboroženih mož, od katerih je eden nosil svetiljko. Opazivši vlomljena vrata in na pragu stoječega viteza so se hlapci glasno začudili.

«Vi tukaj, milostljivi gospod?» je vzkliknil star služabnik.

«Čuli smo strel. Ali je vaša milost streljala?»

«Stopite noter!» je mrko velel stari Višnjegorski.

in iskrena hvala vsem ustanovnikom, ki so s tem pokazali smisel za povzdigo izobrazbe.

KURETNO PRI LAŠKEM. S težavo je naša občina dovolila leta 1927. lepo vsoto denarja za popravilo ceste iz Laškega skozi Kuretno do Trnovega. Takrat se je cesta popravila vzorno, kanali za odtok vode so bili v redu. Danes pa so že vsi kanali zasuti in so se prestavili na sredino ceste. Vsaka ploha deževja odnaša gramoz, ki je stal svoječasi lepe vsote denarja. Umesteno bi bilo, da bi se občinska uprava za stvar zanimala in posredovala odpravo nedostatkov.

SEVCE PRI SV. MARJETI. Svoječasi je bil v veljavi nalog za občane, da se ne sme na občinskih cestah prevažati les po tleh, pač pa na vozovih. Izjem ne sme biti! Priporočamo občinski upravi, da se za zadevo zanima in krivice primerno kaznuje.

ST. RUPERT NAD LAŠKIM. Smrtna kosa nam je vzela spoštovanega ter pridnega moža in očeta g. Jakoba Pušnika, po domače Spilanc. Meseca februarja je šel k zlati poroki, dopolnil je 75 let starosti, in 14. t. m. smo izročili njegovo truplo materi zemlji, da se odpočije. Spavaj mirno!

RAČNA. Kakor letos kaže, bo v našem kraju dobra letina. Dež polagoma pada, tako da ga je baš prav za rast. Osebito trava je lopa, no, pa tudi nad drugim se ne smemo preveč pritoževati. — V zadnjem času so pričeli letati nad nami veliki ptiči. V kratkem so bili pri nas trije aeroplani. — Kakor čujemo, se bo z zidanjem dvo-razredne šole kmalu pričelo.

ORMOŽ. Poročila sta se na binkoštno nedeljo na Brezju g. Jože Novak, učitelj v Ormožu, in gdč. Hermina Mihlerjeva, učiteljica v Ormožu. Mlademu sokolskemu paru čestitamo in želimo obilo sreče!

LJUTOMER. Glasbena šola v Ljutomeru, ustanovljena lani, bo priredila v nedeljo 2. junija popoldne ob 3. v telovadnici osnovne šole svojo prvo javno produkcijo gojencev in gojenk. Na sporedu bodo goslarске, klavirske in pevske točke. Vstopnina običajna. K obilni udeležbi vabi odbor.

MALA NEDELJA. Zadnje dni sem hodil proti Mali Nedelji in sem v Kuršencih skoro izgubil čevlje v blatu. Ali nima občina nič denarja, da

bi vsaj malo popravila cesto? Kdaj pa misli postati cesta okrajna?

MALA NEDELJA. Pri proslavi materinskega dne v nedeljo 2. junija ob pol 4. bo brezdvomno najlepša točka praviljena mladinska igra «Pri mamici je raj», pri kateri nastopijo tudi razne cvetlice, kakor: zvonček, trobentica, vijolica, nagelček itd. Naj si vsakdo ogleda to izrednost na malonedeljskem odru.

RAZKRIŽ. Pri nas uboga «Domovina» še vedno trpi. V cerkvi se hujuje nad njo g. Cigut, zunaj pa tudi nekateri. Toda mi smo in bomo čitali «Domovino», ker se ne bojimo sovražnikov «Domovine». — Če so ljudje malo hudi, se radi tudi malo popraskajo. Tako se je zgodilo 24. t. m., ko sta se sprla Štefan Zenkovič iz Razkriža in Tone Zadravec iz Šafarskega sela. Izid prepira je bil tak, da je Zenkovič udaril z ostrim orodjem Zadravca, ki se zdravi sedaj v bolnici. Zadravec je znan kot miren fant. Zenkoviča bodo sedaj menda izbrisali iz Marijine družbe.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

ZAVAROVANJE PRAŠICEV.

Za našega kmeta ni kmalu večjega udarca, kakor če mu pogine žival. Zato so živinske zavarovalnice že od nekdanjereče vprašanje za naše kmetije, le žal da je pot do takih zavarovalnic pri nas tako težko pristopna. Nujno bi jih potrebovali, toda zavirajo jih naše razmere, naši rejci in njih nezaupljivost.

Pri prasičih je cepljenje proti rdečici najvažnejši način zavarovanja proti velikim izgubam, ki jih lahko povzroči ta nevarna bolezen, ki nam lahko čez noč okuži naše svinjake. Tej nevarnosti se bližamo sedaj v gorkem poletnem času. Proti njej pa nimamo drugega in boljsega sredstva, kakor je pravočasno varstveno cepljenje. To nam potrjujejo vsa leta, odkar smo pričeli s cepljenjem prasičev.

Zato naj se vpraša slehernj živinorejec: Ali so moji prasiči že cepljeni za letos? V mnogih primerih skrbijo kmetovalci skupno za to, da so

prasiči pravočasno cepljeni. V raznih drugih krajih pa vidimo, da vlada med rejci še zmeraj lahkomišelnost, da se namreč prizadeti gospodarji premalo zanimajo za tako zavarovanje in da je zunaj po deželi še zmeraj dosti nevernih Tomažev, ki nočejo nič slišati o cepljenju. Zato je pa sedaj zadnji čas, da storimo svojo dolžnost, ki jo imamo napram naši prasičereji.

Kdor ni do sedaj še nič poskrbel zaradi cepljenja, naj to nemudoma stori! Naj se ne zanaša na to, da mu bo sreča mila in da ga ne bo obiskala ta kužna bolezen. Ne čakajmo tako dolgo, da nas bolezen sama zaloti! Previdnost zahteva, da se o pravem času pobrigamo za to perečo potrebo. Tudi tukaj je v družbi moč! Posameznik težje plačuje pot živinozdravniku, toda če se združijo rejci cele vasi, se ta strošek razdeli in ga lahko vsak trpi. Vse hvalevredno postopajo tiste občine, podružnice in zadruge, ki organizirajo cepljenje po vaseh. Hvaležen delokrog bodo imele v tem pogledu tudi okrajne blagajne, ki bodo lahko najbolj podprle to akcijo, da se bo cepljenje proti rdečici pocenilo in splošno vpeljalo.

Dosedanji uspehi cepljenja so pokazali, da je ta način zavarovanja proti rdečici edina in najbolj zanesljiva pomoč, ki jo imamo proti tej nevarni bolezni. Po dosedanjih iskušnjah se ga moramo povsod poprijeti!

PETIJOT.

Nisem prijatelj petijota. Bil sem nasprotnik tega poluvina, odkar ga poznam, odkar se je začelo pisati o njem in ga priporočati. Bolje bi bilo, da ga nismo nikdar poznali, kajti s petijotom se je začelo pristno domače vino najprej kvariti in vinopitje še bolj širiti, kakor je treba. S petijotom se je v teku zadnjih desetletij mnogo vina potvorilo in s tem prizadala neprecenljiva škoda dobremu in pristnemu pridelku.

Danes se je ta vinska pijača tako udomačila, da bi jo težko pogrešali po vinorodnih krajih, posebno v letih, ko nam odpove sadna letina. To navajam zaradi tega, ker se je baje pri zadnji vinarski anketi, ki je bila 22. t. m. v Zagrebu, sprejel predlog, da se v novem vinskem zakonu prepove naprava te pijače. Ni mi znano, kako se je utemeljeval ta predlog in kdo ga je stavljal.

Vsi so se zgnetli v sobo. Ko so zagledali na tleh ležati mladega osmana in nedaleč proč gospo Višnjegorsko, so ostrmeli. Začeli so se spogledovati.

Stari Višnjegorski je pokazal na onesveščena in velel s trdim glasom:

«Spravite Turka in to žensko v podzemsko ječo ter ju priklenite, oba v eno celico, a tako, da ne bosta skupaj. Hrane ne smeta dobiti in tudi vode ne. Obsojena sta na smrt od lakote in žeje. Odnosite ju dol in pozabite na nju. Ključ njune ječe prinesite meni!»

IX. poglavje.

Živa v grobu.

Globoko nekje pod zemljo so se nahajale ječe Višnjegorskega gradu. Bili so to kameniti, vlažni, nizki in ozki štirioglati prostori brez vsake odprtine v stenah ali stropu. Nepredirna, gosta tema je noč in dan kraljevala v teh smrdljivih luknjah, polnih nesnage in golazni.

V eni teh celic ždi dvoje človeških bitij, Helena, lepa soproga viteza Zigismunda, in njen ljubček, janičarski poveljnik Selim aga.

Obupen je njun položaj. Roke in noge jima tičijo v okovih, priklenjena sta, vsak v enem kotu. Ne vidita drug drugega, čeprav se nahajata tako blizu skupaj, da čutita medsebojno dihanje na svojih licih.

Že dvoje dolgih, mukepolnih dni je minilo, odkar se nahajata v tem strašnem položaju. trepečeta od mrazu, umirata od gladu, žeje in obupa. Dva dni že nista zavžila ničesar, dva dni sta že priklenjena v ta grob.

Skoro ves ta čas ni prišla niti ena beseda iz njunih ust. Onemogla čepita vsak na svojem mestu. Le včasih sta se zganila, le zdaj pa zdaj so zarožljali okovi in se je slišalo srdito škripanje ter renčanje Selim age. Le včasih je vzdihnila Helena in zaplakala krčevito. Verige so napolnile prostor s svojim pošastnim zamolklim rožljanjem. A le hip, dva, in znova sta se potopila v otplost in zopet so motili smrtno tišino le cvileči glasovi podgan.

Mahoma dvigne Helena glavo in reče z ubitim glasom:

«Vem, Selim, da me sovražiš, kajti no moji krivdi si prišel v ta grozen položaj. Zaradi mene boš moral umreti strašne smrti. Odpusti mi! Ljubila sem te in te še ljubim!»

Zganilo se je v nasprotnem kotu, zarožljale so verige in Selimov hripavi glas je strahotno odmeval po kameniti celici.

«Še vedno si mi draga in ljubil te bom za vedno. Vse moje telo hrepenti po tebi. Hrepnim po tvojih poljubih, Alah. Ne trpih jaz zaradi tebe, temveč ti zaradi mene. Jaz sem bil tvoja zla usoda. Preklet naj bo oni stari pes. Grozno se bom maščeval nad njim!»

Divje je škripal z zobmi in stresel na glavo starega Višnjegorskega kopico psokv in kletvic.

«Radoveden sem, kako je ta prekleti stavec izvohal, da zahajaš ponoči k meni!» je zarenčal srdito.

«Prepričana sem, da mu je to povedala moja strežnica Ana, ki je vse vedela», odgovori Helena mračno.

«Alah. Izdajalka bo čutila mojo jezo!» je kriknil Selim. «Ko jo dobim v roke, ji izrujem jezik in iztaknem oči!»

Helena je vzdihnila in rekla s čudno mirnim glasom:

«Selim, ne misli na svobodo in maščevanje, kajti to so prazni upi. Oba sva zapisana smrti. Čez par dni bova visela na verigah mrzla in trda. Iz te luknje ne prideva več, tukaj je najin grob!»

«Neumnost to, kar govoriš!» je zaklical Selim strahoma in nadaljeval nekam hlasno: «Upam, da ne bo še konca najinega življenja. Mlada sva še in Azrael, angel smrti, nama bo prizanesel. Pogum! Alah je gospodar čez najino življenje. Preko noči se mnogo izpremeni. Mogoče nam še današnji dan prinese rešitev.»

«Ha, ne opajaj se z upi, Selim!» zakličče mlada žena bolestno. «Za naju ni rešitve. Višnjegorski naju ne bo pomilostil. Njegovo srce je iz železa!»

«Mogoče dospejo ljudje mojega očeta Mehmedbega ter me odkupijo. Potem boš tudi ti rešena. Vrnil bi se ponoči, ko bi že vsi spali in te otel ter odvedel s seboj. Gotovo te osvobodim, srce moje. Upaj kakor jaz, da bo kmalu konec trpljenja. Še nama bo sijalo solnce!»

Grenko, prisiljeno se je nasmejala in vzdihnila tožno:

«To so prazne sanje, Selim.»

«Upam na rešitev!» vzklikne Turek strastno.

«Dvomim. Končno je na vendar mogoče, da ti, Selim, utečeš smrti ter se rešiš iz te

ali toliko lahko rečem za danes, da bo tako došlo ostalo v novem zakonu na papirju kakor mnogo drugih takih zakonov, ki se ne izvajajo.

Poraba petijota se je tako vdomačila in razširila, da ga danes ni mogoče več pogrešati. Potrebno bi pa bilo, da se zaustavi njegova zloraba in da se omeji njegovo izdelovanje povsod tam, kjer bi hoteli z njim še dalje pomnoževati in potvarjati pristno domače vino. V kolikor ga pa rabimo za pijačo domačim delavcem in poslom, v toliko ga bo pa danes težko prepovedati. Saj vendar ne bomo dajali delavcem težko pridelano in dragoceno vino, če ga je mogoče nadomeščati s ceninim petijotom. Pri težkem vinogradniškem delu je pa treba pijače!

Zaradi tega je čudno, da je prišlo med vinogradniki, katerih se vinski zakon pred vsem tiče, do predloga, da naj se prepoved petijota vnese v novi zakon. Po našem mnenju je pravi trenotek za tako brezpogojno prepoved zamujen in bi se danes ne dala taka prepoved vzdržavati. Kar se pa da v tem pogledu doseči, je edino to, da se izdelovanje petijota po možnosti omeji in dovolj le v tem obsegu, da dobimo potrebno pijačo za domačo porabo, za domače posle in delavce. Omejena bodi torej količina tega izdelka. Ta omejitev naj se ravna po obsegu vinograda in gospodarstva. Poljudno pomnoževanje tega polovina naj se pa zakonskim potom zabrani in ustavi!

Tedenski tržni pregled

ŽITO. Na svetovnih tržiščih so žitne cene zadnje dni zelo padle. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali 29. t. m. (postavljeno na slovensko postajo): pšenico, baško, po 272.50 do 275 Din; moko «0» po 390 do 395 Din; turščico, baško, po 297.50 do 300 Din; ječmen po 320 do 325 Din.

ŽIVINA. Cene pri nas brez posebnih sprememb. Na Dunaju se je živina na zadnjem sešnu pocenila.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi se je dobilo v valutih:
1 dolar za 56.25 do 56.45 Dir;

v devizah:

1 dolar za 56.70 do 56.90 Din;
100 francoskih frankov za 221.47 do 223.47 Din;
100 italijanskih lir za 296.78 do 298.78 Din;
1 nemška marka za 13.55 do 13.58 Din;
100 avstrijskih šillingov za 797.73 do 800.73 Din;
100 madžarskih pengov za 990.99 do 993.99 Din.

Sejmi

- 31. maja: Rečica, Cirkovce.
- 1. junija: Ziri.
- 2. junija: Gornji Petrovci.
- 3. junija: Nova cerkev, Dobrovnik.
- 4. junija: Veliki Gaber, Slovenska Bistrica, Križevci v Prekmurju, Turnišče, Prelog.
- 5. junija: Videm ob Krki, Mengeš.
- 6. junija: Loka pri Zidanem mostu, Gornja Poljka.
- 7. junija: Kapela pri Brežicah.
- 8. junija: Gradac, Pišece, Podturen.

DOMAČE NOVOSTI

* **Pred kraljevim prihodom na Bled.** Kakor poročajo iz Beograda, bo Nj. Vel. kralj Aleksander v kratkem prispel na Bled. Zaradi pričakovanja radostnega dogodka v kraljevski rodbini je prispel na Bled te dni osebni zdravnik dr. Kohen.

* **Slovenci, 9. junija vsi v Guštanj** na proslavo desetletnice osvobodjenja Mežiške doline in na spominsko slavlje Malgaja, da tam v čimvečjem številu manifestiramo Jugoslovenstvo ter povemo neprijateljem, da čujemo na braniku z velikanskimi žrtvami priborjene Koroške.

* **Otvoritev IX. mednarodnega vzorčnega velesajma v Ljubljani** bo danes, na praznik sv. Rešnjega Telesa 30. t. m. ob pol dvanajstih. Takoj po svečani otvoritvi bo velesajem splošno dostopen. Poslovne ure so vsak dan nepretrgoma od osme zjutraj do devetnajste zvečer. Vinski oddelek velesajma bo odprt do ene ure ponoči. Velesajem traja do vštete 9. junija.

* **Legitimiranje članov in svojeev OUZD.** Dogajajo se primeri, da prihajajo nekateri člani in njihovi svoji v ordinacijo k zdravnikom okro-

nega urada za zavarovanje delavcev brez legitimacij, s katerimi bi mogli dokazati svojo istovetnost. Zato se člani in njihovi svoji opozarjajo, da morajo k vsaki ordinaciji prinesiti s seboj poleg predpisanih uradnih listin tudi še osebno legitimacijo, na pr. delavsko knjižico, legitimacije društev s fotografijo itd. Kdor pride brez take legitimacije v ordinacijo, ne bo sprejet.

* **Bankovci po 1000 Din = 4000 kron** se vzamejo iz prometa. Narodna banka in njene podružnice so začele zamenjavati v polni vrednosti za druge novčnice bankovce državne izdaje po 1000 Din = 4000 kron in po 100 Din = 400 kron. Po preteku petih let se ti bankovci ne bodo več zamenjavali.

* **Šolska mladina ima za obisk letošnjega Ljubljanskega velesajma** znižano vstopnino po 3 dinarje za učenca, oziroma učenko, ako je obisk skupen pod vodstvom gg. učiteljstva, na kar opozarjamo šolska vodstva. Dan obiska poljuben.

* **Odbor narodnih kulturnih društev v Guštanju** vljudno prosi vse one osebe, ki so prejele okrožnice za prispevke k proslavi desetletnice osvobodjenja Mežiške doline in spominskega slavlja Malgaja, naj izpolnijo svojo narodno dolžnost, za kar se jim odbor že v napraj najiskrenejše zahvaljuje.

* **Higijska razstava v Škocijanju.** Higijski zavod v Ljubljani je priredil do 2. junija v Gasilskem domu v Škocijanju pri Turjaku potujočo higijensko razstavo. Ker je razstava zanimiva in koristna, je pričakovati, da si jo bo ogledal vsakdo, kdor se zanima za ljudsko zdravje.

* **Tiskarna «Panonija» v Murski Soboti** prodana. Še ni dolgo, se je bivši poslanec g. Klekl interesiral za nakup tiskarne «Panonija». Njegov tednik «Novine» se je medtem že preselil iz Prekmurske tiskarne v «Panonijo». Sedaj je Prekmurska banka d. d., ki je lastnica Prekmurske tiskarne, kupila še «Panonijo», in sicer za ceno 220.000 Din. V tej ceni so všteti še stroji in črke, dočim je ostali inventar izvet. Ker odkupljena tiskarna itak ni imela lastnega poslopja, se bo ves material prenesel v Prekmursko tiskarno, ko se bo ta razširila. Banka že prizidava ob Aleksandrovi cesti podaljšek sedanjemu poslopiju.

* **Muha poseđa po nesnagi** in prenaša bolezenske kali. Prav tako povzročajo stenice, bolhe in uši razna težka obolenja. Zato sta snaga in

grobnice!» je odvrnila Helena bridko. «Ako bo tvoj oče poslal odkupnino in ako bo dospela, dokler boš še živ, potem si ti v resnici otet, Višnjegorski bi te gotovo izpustil, toda zame ni več rešitve. Poznam svojega moža.»

«Ako pridem jaz na svobodo, potem si rešena tudi ti!»

«Pozabil bi name.»

«Ne, prisegam ti!»

Umolknila sta. Šele čez dolgo se je spet oglasila Helena: «Mogoče ne bo tvoj oče nikdar zvedel, kje trohnijo tvoje kosti, Selim!» je zaklicala z obupnim glasom.

«Kaj govoriš! Saj je tvoj mož poslal sela k mojemu očetu v Smederevo!»

«Tega sela je bržkone zalotila smrt kje na potu, sicer bi morala odkupnina že zdavnaj dospeti. Minilo je že več mesecev, odkar je sel zapustil grad!»

«Upaj!» je odgovoril Turek s trepetajočim glasom. «Mogoče prispe odkupnina še danes, mogoče jutri.»

«Ali pa šele tedaj, ko bo od najinih teles ostalo le še par kosti!» je vzkliknila Helena ter začela plakati divje, strastno. Čez blede lice so ji polzele solze in kapale na mrzlo železo, ki se je tesno oklepalo njenih rok.

Selimu je omahnila glava na prsi.

Takšna je zgodba o višnjegorskem janičarju. Ali sta gospa Višnjegorska in janičarski poveljnik v resnici umrli gladu in žeje v podzemeljski celici? To se za gotovo ne more trditi. Videl ju ni nihče več.

Gustav Strniša:

Mili dom

(Dalje.)

«Svojega očeta ne nameravam zapustiti. Gospod, srečnejši boste, če si poiščete drugo nesto.»

Vodja se je razočaran obrnil, da bi odšel.

«Še nekaj, gospod», je povzel besedo Jeran.

«Ne vem, kako je s Tomažem, toda zdj se mi, da imata skupen račun. On pač ve, čigava krogla ga je zadela, in če je to vaša, vas opozorim, varujte se ga! Fant je sicer dobrodušen, toda sila trmast in tudi maščevalen zna biti. Pazite, da se vam zaradi njega kaj ne pripeti. Jaz ne želim slabega ne njemu ne vam.»

«Hvala vam, Jeran, pa nikar ne zamerite», je dejal vodja. Ko je zamišljen odhajal, je Anki samo z glavo pokimal v slovo.

*

Tihotapstvo, ki je vedno bolj cvetelo v dolini, je razvijalo slabe posledice. Fantje, vajeni trdega kmečkega dela, so postajali potem, ko so se jeli pečati s tihotapstvom, vedno bolj objestni in tudi leni. Pravo delo ni nikomur več dišalo. Vsak si je želel služiti s tihotapstvom boljši kruh, čeprav je vedel, da je ta posel prepovedan in zelo nevaren.

Tihotapci, ki so s svojim poslom dovolj zaslužili, so se često vdajali pijančevanju. Prednjačil jim je običajno Tomaž, ki po strelu v roko še vedno ni popolnoma okreval.

Često se je zgodilo, da so kakšno nedeljo sedeli fantje v manjši sobi vaše krčme. Če je bil tedaj dober lov, so naročili kar poln škaif vina.

Tomaž je zaradi svojega nerednega življenja in zaradi izgube krvi jel slabeti. Tudi se mu ni hotela rana zaceliti in čutil je, da ni zdrav. Paziti pa ni hotel nase in vedno je popival. Dobro je vedel, da ga je tedaj obstrelil vodja, saj je spoznal po krogli, ki mu jo je vzel padar iz rane, da je krogla iz revolverja. Revolver je pa nosil običajno le vodja.

Kadar se je Tomaž spomnil na Anko in Mraka, je stisnil pesti, zaškrtal z zobmi in pridušeno zaklel. V svoji duši se pač ni mogel otresti misli, da lazi vodja za Anko in da mu dekle varča ljubezen. To ga je peklo kakor živ ogenj in vedno večji srd se je porajal v njem. Zazdelo se mu je tudi, da bo težko še kdaj telesno okreval, ker je često pljunil kri in čutil oslabeledost. Če je bil pri takem razmišljanju trezen, se ga je polastila neka milina, katera je bila menda posledica njegove bolezni. Tedaj je trenutno pozabil vso jezo in sklonjen na stolu je premišljal svojo usodo.

IV.

Možila se je Ankina prijateljica Majda in prišla vabit tudi k Jeranovicim. Anka je morala za trdno obljubiti, da pride za prvo družico.

Majda je bila revnih staršev hči, vendar je ženin pri njih potrkal, saj si je izvolil že zdavnaj Majdo za ženo. Njegov oče mu ni branil, kakor se to prerado dogaja v takih primerih, izročil mu je posestvo, a sebi je izgovoril zgornjico in pošteno hrano.

Nevesta res ni bila bogata, vendar se je tudi njen oče postavil. Dekle ni imelo do te, pa je dobilo zato lepo balo, ki jo je naredil oče, ki je bil znan mizar.

razkuženje stanovanja in delavnic pogoj za obrambo pred okuženjem. Način obrambe pred okuženjem in razkuženjem dobro predočuje oddelek na Stalni higienski razstavi na velesejmu v Ljubljani.

* **Zlata poroka na Jesenicah.** V nedeljo sta obhajala na Savi pri Jesenicah zlato poroko zakonca Nikolaj in Ivana Bernard iz Nove vasi. Zlatoporočenec je bil rojen 14. novembra 1849. v Bohinjski Bistrici. Njegova življenska družica je istotako iz Bohinja in je nekoliko mlajša.. G. Bernard, ki je zaposlen kot mehanik nepretrgoma nad 60 let pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah, je kljub svojim 80 letom še izredno čil, čeprav sta z gospo soprogo morala preskrbeti 12 otrok, od katerih jih 6 še živi ter se vsi nabačajo v uglednih življenskih pozicijah.

* **Sodna razprava proti Puniši Račiču.** Dne 27. t. m. se je pričela v Beogradu sodna razprava proti Puniši Račiču, ki je 20. junija lanskega leta v bivši Narodni skupščini ustrelil do smrti Stjepana in Pavla Radiča ter dr. Gijura Basarička in ranil dr. Ivana Pernarja ter Ivana Grandjo. Obenem s Punišo Račičem se morata zagovarjati Toma Popović in Dragutin Jovanović-Lume, ki sta osumljena sokrivde pri umoru. Razpravi prisostvuje okrog 25 zagovornikov in 30 novinarjev. Puniša Račič priznava svoje dejanje in trdi, da je storil zločin v razburjenosti, ker je bil žaljen. Pravi, da proti Stjepanu Radiču ni namenoma streljal. Sobtoženec Toma Popović odklanja vsako sokrivdo. Razprava se nadaljuje in bomo še poročali o njej.

* **Novice iz Amerike.** V Clevelandu se je nedavno poročil naš rojak, tamkajšnji slovenski odvetnik Josip Zorman z gđc. Josipino Ogrinovo. — V Milwaukee je umrl eden najstarejših slovenskih naseljencev Jurij Vovk v starosti 69 let. Vovk je bil rodom iz St. Jurja ob južni železnici. V Ameriki je živel 33 let. — V Chicagu sta preminula naša rojaka Blaž Korbar in njegova žena Marija. Žena je umrla 12. aprila, mož pa ji je sledil v smrt 24. aprila. Živela sta v bedi, ker sta dolgo bolehalo. Rojaki so jima oskrbeli lep pogreb.

* **Smrt otroka za škrlatico.** Za škrlatico je umrl v celjski javni bolnici 2 in pol letni Štefan Ribič, delavčev sin iz Liboj pri Petrovcih.

* **Strela udarila v koso in ubila kosca.** Te dni popoldne je v Zagrebu močno deževalo. Pri

Vrabču, nedaleč od Zagreba, se je nahajal Slavko Gjurič na travniku pri košnji. Ko je dvignil koso kvišku, da bi jo nabrusil, je udarila vanjo strela, ki je Gjuriča na mestu ubila.

* **Kmetijski stroji bodo na letošnjem Ljubljanskem velesejmu v veliki izberi postavljeni na ogled.** Večina strojev bo obratovala, da se bo videlo njih delovanje. Med stroji bo več novih izumov, ki bodo tu prvič razstavljeni, med drugimi tudi za mlinarski obrt.

* **Pismo iz Francije.** Prejeli smo iz Combellea: Spoštovani gospod urednik in čitatelji ljube «Domovine». Naznanjam, da sem se preselil iz Montecau Les Mines, od koder sem naši «Domovini» večkrat pisal. Ta dežela, ki se imenuje Puy de Dome, je po prirodnih krasotah zelo bogata. Okrog in okrog so prijazni hribovi z bogatimi vinogradi. Kakih 20 do 30 kilometrov od tod so beli snežniki, ki gledajo čez vse nižje gore in hribe. Prav mnogo je vodopadov. Ker so tu tudi gozdovi ne manjka svežega zraka in prijaznih pevcev ptičev. Stanovanje imamo rudniško, popolnoma novo, zadosti prostorno in prav okusno ter moderno zgrajeno. Rudnik zida še 138 hiš za 276 rodbin. Zasluzek je še precej dober. Seveda, kdor še ni nikoli delal v jami, temu nikakor ne svetujem iskati dela tukaj, ker bi še za potrebno hrano ne zaslužili. Sedaj v maju je prav prijazno pri nas. Prav prsrčne pozdrave pošiljamo staršem, sorodnikom, prijateljem, znancom soprinom rudarjem in ostalim delavcem. «Domovinarjem», «Domovinaricam» in uredništvu. Karel in Valerija Trbovc.

* **Hčerka ležala pri mrtvi materi.** Rudarjeva 60letna žena Terezija Mrgoletova je na binkoštno nedeljo prenočila pri svoji hčerki Mariji, omoženi Drnovškovi v Zagorju ob Savi. Mati in hčerka sta skupaj ležali v postelji. Ko je zjutraj hčerka vstala, da bi šla k jutranji maši, je opazila, da mati izredno trdno spi. Ker na klicanje mati ni odgovorila, je hčerka stopila k postelji in videla, da je mati mrtva. Pokojnica, ki je bila splošno priljubljena, je bolehalo že dlje časa.

* **Strašna smrt pod vlakom.** 37letna Marija Čepuševa, služkinja pri posestniku Mihi Vidcu v Prošenju pri Svetini, je šla v nedeljo okrog pol 10. dopoldne po železniškem tiru od Pečovnika po drugem železniškem mostu proti Celju. Ko je bila na sredi mosta, je prisopil za njo

dopoldanski vlak iz Ljubljane. Strojvodja je opazil Čepušovo in dal dva signala. Čepuševa pa je, namesto da bi se stisnila k ograji, začela teči pred vlakom. Preden pa je pritekla do drugega konca mosta, jo je vlak dohitel. Stroj je zgrabil Čepušovo od strani, jo vlekel par metrov ob desni strani levega tira s seboj in ji kakih pet korakov od mosta zdrobil lobanjo.

* **Na letošnjem IX. pomladnem velesejmu v Ljubljani od 30. maja do 9. junija bo zopet zastopano naše pohištvno mizarstvo v širšem obsegu.** Pohištvno mizarstvo iz Ljubljane, St. Vida in Vižmarjev bodo imeli priliko pokazati svoje zmogčnosti in napredovanje v izdelovanju pohištvnega mizarstva kakor: v raznih interieurih, oblikah arhitekture, tehniško-konstruktivnem izdelovanju, kombiniranju lesa in žezla itd. Razstava bo nudila vsakomur možnost, da zadosti vsem svojim zahtevam na polju umetnosti in solidnosti, ker bo razstavljeno blago po kvaliteti prvovrstno, cene pa priznane vseskozi konkurenčne. Opozarja se torej, da vsak obiskovalec letošnjega pomladnega velesejma vporabi to priliko in si temeljito ogleda pohištvno razstavo v paviljonu «E».

* **Delavci za Francijo.** Pri sreskem poglavarstvu v Novem mestu se je zglašil uradnik zagrebške borze dela g. Ulrich, ki je začel nabirati delovne moči za Francijo. Priglasilo se je nad 200 delavcev, od katerih pa so izbrali samo 50 najbolj krepkih in zdravih mladeničev, ki debe delo v raznih francoskih rudokopih in tovarnah.

* **Velik požar v Okonini.** V soboto 25. t. m. zvečer je nastal v Okonini pri Rečiči ob Savinji požar, ki je v kratkem času vpepeljal žagi posestnikov Ignaca Zavolovška in Ivana Zakrajška ter v bližini stoječo mizarско delavnico posestnika in gostilničarja Hermana. Zgoreli so tudi stroji in zaloge lesa.

* **Konj ga je udaril s kopitom in ubil.** V Polhovem gradcu se je pripetila 24. t. m. huda nesreča. Hlapec znane Božnarjeve hiše Janez Podobnik je šel s konjem v gozd po les. V gozdu ga je konj s kopitom s tako silo udaril v ledja, da je nesrečnik padel in na mestu obležal mrtev.

* **Požar v Poljanah pri Dolenskih Toplicah.** Na binkoštni ponedeljek je objel ogenj gospodarska poslopja gg. Jožeta Schauerja in Henrika Höfflerja v Poljanah. Ljudje so bili deloma doma, deloma še v gostilni pri Grillu. V prvih trenutkih so bili silno razburjeni in vsak se je bal za svojo

Dan pred poroko je živahno potekal na nevestinem domu, kjer so okrasili balo s pisanimi trakovi in jo naložili na dva voza.

Poredni voznik Sršen je že imel pod zadnjim kolesom podložen debel kamen. Večarilo se je, balo je bilo treba odpeljati. Sršen se je navidezno jezil, češ, da konj neče potegniti voza. Nevestin oče se je navihancu smejal, mož je vedel, da brez «petega» kolesa ne bo šlo. In res je kmalu Sršen začel namigavati na «peto» kolo. Oče se je pa delal nevednega in ni hotel ničesar reči, dokler Sršen kar naravnost ni dejal:

«Oče, saj menda vidite, da brez petega kolesa res ne bomo mogli odpeljati bale.»

«Če je tako, ga bom pa prinesel, da ti ustrežem», je dejal mož in kmalu prinesel tako zvano «peto» kolo, in sicer velik hlebec in na njem flancat.

Položili so kolo na škrinj in ga pritrčili z velikimi vilicami. Voznika sta bila zdaj zadovoljna, hotela sta pognati, pa se je spet vrnil iz hiše nevestin oče ter dejal Sršenu:

«Ti, Sršen, da boš kolo lahko namazal, da bo lažje šlo, sem ti prinesel malo kolomaza.»

Oče je izročil Sršenu zavitek, ki se ga je razveselil, ga varno položil poleg sebe na voz in pognal. Ko je bil voz že daleč od hiše, je Sršen zavitek varno odvil, misleč, da bo našel v njem kaj dobrega za pod zobe, pa je zarentačil; poredni nevestin oče mu je zavil v papir v resnici nekaj črnega kolomaza.

Ko so peljali balo proti sosednji vasi na ženinov dom, je čakala pred vasio «šranga». Pijanec Frakelj, ki je imel v evidenci vse svatbe daleč na okoli, je polegnil s par fanti preko ceste drog in z litrom v roki nazdravil.

Prvi voz, na katerem je sedel ženin, je obstal in ženin je plačal «šrangarjem» za vino, ter jim nazdravil s podanim mu kozarcem.

Tudi na ženinovom domu je bilo vse pokoncu. Priljavljali so za ženitnino, nastavljali sodčke z vinom, katero je kupil ženin že pretekli teden s starešino, s katerim sta ga šla skupaj kupovat. Ženske so pripravljale različno jedačo.

Ko so prispeli vozniki na ženinov dom, so našli zaprta vrata. Pričeli so prositi ženinove ljudi, naj jim odpro. Oni, ki so bili v hiši, so se pa smejali in šalili ter jih niso hoteli pustiti v hišo, da se ne izneverijo staremu, lepemu običaju.

Tedaj je pristopil godec, ki je začel prav milo prositi kar v verzih:

«Vrata odprite, nas noter pustite, da se bomo veselili, z vami sladko vince pili!»

Ženinovi ljudje pa še niso hoteli odpreti vrat in godec je pričel znova:

«Če vrat ne odprete, se podamo naprej, klicali nas boste, ne bo nas nazaj, v drug pojdemo kraj!»

Godec še vedno ni ničesar opravil.

Ženinovi ljudje so še čakali, da izpregovori veseli godec zadnje besede, na katere mu morajo odpreti vrata.

In še enkrat je godec pristopil, potrkal na vrata in resno dejal:

«V imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha pri nas in pri vas, odprite!»

Tedaj so se naenkrat odprla vrata na stežaj in vozniki so vstopili.

Naslednji dan je vabil godec z ženinovim drugom ženinove svate, nevesta je pa vabila svoje.

Naposled so se ženinovi ljudje odpeljali po nevesto in odhiti z njo k poroki.

Od poroke so se svatje odpeljali k svatovanju na ženinov dom. Ko so pridrdrali vozovi na ženinovo domačijo, so bila vrata zopet zaklenjena, in zopet je bilo treba dajati «poroke», to se pravi, da so morali znova prosjati, naj jim ženinovi ljudje odpro vrata. Godec, ki je bil že zelo žejen, je zdaj naredil zelo kratko in je kar kriknil:

«V imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha pri nas in pri vas, odprite!»

Odprla so se vrata, svatje so odhrumeli na skedenj, kjer je pričel godec raztezati svojo harmoniko in namakati vedno žejno grlo.

Ko so se svatje že parkrat zasukali, so šele prisledli k mizi, kjer so pričeli jesti.

Med svati je bil tudi šegavi Cenc, petdesetletni bajtar, ki je mislil, da bo za to poroko ukradel na nevestinem domu lepega petelina, ki se je šopiril po domačem dvorišču.

Zdaj so se svatje šalili in zbadali Cenca ter mu prigovarjali, naj vendar pove, kako je hotel ohraniti staro navado ter prinesiti na svatbo ukradenega petelina.

Cenc se je prijazno nasmehnil, se popraskal za ušesom in dejal:

«Hujši ste kakor najbolji sitni komarji. Pa naj bo, menda mi boste potem dali mir. Staroga Širnika, tamle nevestinega očeta, sem prosil za petelina, da bi se postavil z njim. Dejal mi je, naj pridem sam ponj. Navihaneč mi je obljubil, da mi ga zvečer pusti v vreči za hlevnimi vrati, da se bom lažje pobahal,

last ter v naglici rešil najnujnejše. Precej časa je trajalo, preden je prišla domača brizgalna. Gorečih objektov ni bilo mogoče več rešiti, zato so začeli z obrambo poleg stoječih hiš, ki so bile le par metrov oddaljene od ognja. Po pomoč se je takoj poslalo v Toplice, Vavto vas in Črmošnjice. Ko so brizgali vodo na okoliške strehe, je opeka kar pokala od silne vročine. Vžigati so se že začele poloknice Höfferlove in leseni kapni žleb Schauerjeve hiše. Da ogenj ni uničil cele vasi, se imamo v prvi vrsti zahvaliti mirnemu vremenu in g. Mihiču, knezovemu lovcu iz Podstenice, ki je bil slučajno v Poljanah ter je z g. Hönigmannom vneto dušil nastajajoči ogenj na sosednjih objektih. Tudi domače žene in dekleta so prav pridno nosile vodo iz vodnjakov. Ko so prispela na pomoč poklicana gasilska društva ter stopila v akcijo, je bil požar takoj omejen. Ogenj je nastal v skednju g. Schauerja, mu uničil hlev in svinjak, g. Höfferlu pa so zgoreli skedenj, hlev, svinjak in čebelnjak. Rešili so samo živino: razni gospodarski stroji, vozovi, sani, slama in seno so postali žrtev ognja. Kako je požar nastal, se ne ve nič gotovega.

* **Kje se dobe sejsmske legitimacije.** Legitimacije po 30 Din prodajajo vsi večji denarni zavodi, trgovske korporacije, županstva, prosvetna društva, tujsko-prometne ustanove. Kjer bi legitimacij ne bilo na razpolago, naj se zahtevajo direktno od urada Ljubljanskega velesejma. Organizacije in ustanove, ki bi želele prevzeti prodajo legitimacij, se naprošajo, da se obrnejo na urad velesejma.

* **Praščica so potegnili iz vode.** Na levem bregu dravske struge v Mariboru je opazil nekdo v nedeljo utopljenca. Hipoma je bilo vse pokoncu in čolnarji so bili takoj pri roki z dolgimi drogovi, da rešijo utopljenca, ki je plaval pod kalno Dravo ob bregu Badlove usnarne. Ko se je na mostu zbralo končno že toliko radovednežev, da so celo ovirali promet, so pogumni čolnarji potegnili iz vode utopljenega praščica, ki ga je prinesla Drava.

* **Čudna operacija.** Pišejo nam: Neverjetno se sliši kaj takega. Zadeva je naslednja: V nekem kraju živi bogat gospodar. Mož je samec v najboljših letih. Prav tako je njegova gospodinja še

mlada ter prikupne zunanosti. Nič čudnega, če je imela v hiši vso oblast. Kar naenkrat pa je počil glas, da je gospodinja hudo zbolela in da je potreba operacije na slepiču. Odsla je v bolnico in operacija je uspela, in sicer tako, da je zajokalo dete. Kje hranijo tega čudnega slepiča, ljudje ne vedo povedati. Gospodinja se je vrnila in gospodinj naprej še z večjo oblastjo ter močjo kakor prej.

* **Pes preprečil požar.** Pred nekaj dnevi je bila tovarna Kranjske industrijske družbe na Jesenicah v veliki požarni nevarnosti. Tovarniški delavec Anton Ravnik, stanujoč pod Mežakljo na južni strani Save vstric tovarne KID, je prišel okrog 10. zvečer od dela domov. Sedel je k mizi, da bi večerjal, ko zasliši, da njegov pes, priklenjen pred hišo, silno laja in tuli. Ker se pes ni hotel pomiriti, je stopil Ravnik ven ter s strahom opazil, da na nasprotni strani Save gori streha žične valjarne tovarne KID. Plamen je bil že precej močan in bati se je bilo, da se razširi po vsem ogromnem poslopju in tudi na sosednje strehe. Ravnik je na ves glas klical na pomoč, da bi delavce v tovarni opozoril na veliko nevarnost. To je bila edina rešilna misel, kajti deroče Save ne bi bil mogel prebresti, ako pa bi bil šel naokrog dobre četrt ure hoda, bi bilo že prepozno. Njegove klice je k sreči slišal elektrikar Bernard Svetlin, tekel ven, zagledal ogenj ter nemudoma obvestil o nevarnosti delovodjo žične valjarne, kj je takoj ustavil obrat. Delavci valjarne so z minimaxi in vodo z velikim naporom pogasili ogenj, tako da je bila akcija izborna organiziranega tovarniškega gasilstva že nepotrebna. Na kakšen način je ogenj nastal, še ni znano.

* **Dr. St. Bevk: Zdravilne rastline v besedi in podobi z navodilom, kako se nabirajo in suše.** Str. 80. Cena 6 Din. Oblastni odbor Podmladka Rdečega križa v Ljubljani je izdal drugi zvezek svoje knjižnice, ki obsega zgornje delce odličnega našega rastlinslovec. Ker ima Slovenija mnogo zdravilnih zelišč in bi njih nabiranje lahko tvorilo znaten vir dohodkov zlasti revnih slojev, smo tako delce že dolgo nujno potrebovali. Sedaj ga imamo. Obsega popis in slike 44 najvažnejših zdravilnih rastlin, ki rasejo pri nas v večjih množinah, dalje strokovnjaška navodila

glede njih nabiranja, sušenja in prodajanja ter končno zelo priročen koledarček za nabiranje. Ker je knjižica pisana v lahkoumljivi domači besedi in cena zelo nizka, smo prepričani, da bo prišla v slednjo slovensko vas, zlasti pa v roke mladini. Dobi se po vseh knjigar-nah in na vseh pri P. R. K. organiziranih šolah.

* **Zastrupljenje mlade žene.** Pred dnevi je pripeljal delavec Jakob Fric iz vasi Tlake v občini Donačka gora z vlakom v Celje svojo bolno 29letno ženo Terezijo. Friceva žena si je namreč pred dnevi doma zadrila zarjavel žebel v nogo, zaradi česar ji je pričela noga močno otekati. Takoj po prihodu mariborskega vlaka, ko so jo prinesli na peron tukajšnjega kolodvora, je ponesrečena žena za zastrupljenjem krvi na klopi izdihnila.

* **Pod vlakom ostala živa.** Te dni je skušala izvršiti samomor dijakinja srednje tehnične šole v Beogradu Milena M. Na progi med glavnim kolodvorom in Topčiderom se je vrgla pod osebni vlak. Njen skok pod vlak pa je bil tako srečen, da se ji ni skoro nič zgodilo. Obležala je sredi med tračnicama in čez njo je šel cel vlak, odrezalo pa ji je samo palec na desni nogi. Rešilna postaja ji je nudila prvo pomoč, na kar je dijakinja kandidatinja smrti odšla sama domov.

* **Zvonovi na letošnjem ljubljanskem velesejmu od 30. maja do 9. junija.** Lepo ubrani zvonovi, vlti od Strojnih tovarn in livarn v Ljubljani, bodo tudi letos peli svojo kovinsko pesem na velesejmu. Na to posebnost opozarjamo naše podeželsko ljudstvo in že sedaj vabimo vse one, ki nameravajo svojim cerkvam preskrbeti nove zvonove, da si pridejo te ogledat na velesejmu.

* **Samomor mladega moža.** Te dni so našli 31letnega čevljarskega pomočnika Andreja Sodnika, pristojnega v Cerklje pri Kranju, obešenega v njegovem stanovanju v Drnovškovi hiši v Zagorju. Tragično preminuli je bil več let zaposlen pri čevljarskem mojstru in trgovcu g. Kosu in cenili so ga kot spretnega in vestnega delavca.

* **Katastrofa slovenske vasi na Koroškem.** Dne 22. t. m. zvečer je nastal v koroški slovenski vasi Ceteraji (občina Žrelec) velik požar. Vas je oddaljena od Celovca dobri dve uri in je z okolico vred stara slovenska naselbina. Ko se je zvedelo, da gori pri posestniku Čaku, se je odpremilo iz

da sem petelina ukradel. O, kako me je ta mrcina potegnil! Tisti večer sem se malo zamudil v gostilni. Ko sem se vračal domov, sem res stopil k sosedu in odnesel vrečo. Pridem domov in hočem pokazati petelina ženi. Odprem vrečo, pa se kar sesedem. «Mjav-mjav», je zajavkalo in iz vreče je skočilo mlado mače ter se skrilo pod pečjo.»

Svatje so se Cencu glasno smejali. Med svati je bil tudi nekdo, ki se jim je pridružil med potjo. Ko so namreč vriskali skozi vas, je prišel po prašni cesti mlad popotnik, se družbi prijazno nasmehnil in sedel na zadnji voz poleg starega Jerana. Starec je mladeniča nekako začuden opazoval: zdelo se mu je, da ga je že nekje videl, pa se ni mogel spomniti, kje. Po daljšem premišljanju se je Jeran kar zdrznil, po obrazu mladeniča je spoznal človeka, katerega je videl poleg svoje hčere tedaj, ko se mu je prikazal duh prirode, katerega je starec vprašal glede usode svojega otroka.

«Kdo pa si ti, prislednik?» je vprašal zgornji Sršen.

«Jože, ali me poznaš? Ženinov brat sem. Ali sem se tako spremenil? Pisal mi je v Ameriko, da se poroči. Že zdavnaj sem želel vrniti se domov. Delal sem v Ameriki pet let in zdaj se vračam na bratovo ženitnino, pa morda tudi na svojo», je odvrnil popotnik.

«A ti si, Andrej? Seveda te nisem spoznal. Tak širok kloubuk imaš, pa gosposke hlače, suknič in čevlje. Res pravi Američan si postal», odvrne voznik in ga ogleduje.

Obleka je res ameriška. To je pa samo zunanost, srce je slovensko in domače, tako domače, kakor še ni bilo nikoli! Brat me še

ni videl, njegov voz hiti spredaj, to bosta z očetom debelo gledala, saj niti ne sanjata ne, da sem že doma!»

Na podu je plesal ženinov brat največ z Anko. Američana je srce kar k njej vleklo; deklica mu je takoj ugajala, ko jo je zagledal.

Stari Jeran si je za mizo zadovoljno drgnil brado, ko je prisedel k njemu Andrej in se je jel z njim razgovarjati. Starec ga je bil zelo vesel. V tem resnem mladeniču je spoznal Jeran pravega moža, ki pozna življenjske borbe in ve, koliko je vredna domača gruda. Uvidel je, da se je mladenič naučil ceniti v tujini domači kruh, saj je na tujem jedel bel s težkim prezirom in zatajevanjem prekvašeni kruh.

Na svatovanju so mnogo nazdravljali ženin in nevesti. Ženin, ki je bil ves zadovoljen in srečen na dan svoje poroke, je postal posebno židane volje, ko je zagledal svojega brata. Še bolj se je razveselil Američana njegov oče.

Med veselimi navijanjem in smehom je vstal Andrej in nazdravil:

«Pozdravljeni, ženin in nevesta in vi, dragi svatje! Iz sosednih vasi ste prispeli, da pozdravite ljubljenežina in brhko nevesto. Tudi jaz sem prispel na ženitovanje daleč iz Amerike.»

Lepa je naša domovina, zelo lepa! Med in mleko se cedita po njej, ljudstvo ju pa spreminja v grenak pelin. Preveč nesloge je med vami, premalo strpnosti in ljubezni! Koliko je danes kmetov, ki so kmetovalci samo po imenu, hvalijo se, da so kmečkemu stanu, pa niti orati ne znajo. Marsikdo je podsedoval velik kos zemlje, pa jo je prodal. Prvenstvo

je prodal za skledo leče in odšel v fabriko delat, namesto da bi obdeloval ljubljeno grudo, ki da vsakemu svoj kosec kruha. Dolga se je ustrašil. Ni pa pomislil, da je s svojim početjem izdal svojo zemljo in prodal svoje telo maliku kapitalu.

Tudi jaz sem grešil in odplul čez veliko lužo za srečo. In ko sem delal v mračnem rovu kakor črna živina, namakal s znojem svojega obraza tujo zemljo, neusmiljeno mačeho, ki mi je rezala grenak kruh in ga mazala z bridkim spoznanjem, tedaj sem uvidel, da sem grešil nad seboj in nad domovino ljubljeno, nikoli pozabljeno.

Vrnil sem se kakor zgubljeni sin s kesanjem v srcu in veliko zavestjo, da je človek lahko samo doma zadovoljen in srečen, a na tujem nikoli, čeprav bi pobiral denar kar na cesti.

Prišel sem na ženitovanje. Tudi v moji duši je danes svečan praznik, tudi jaz praznujem ženitnino, tako lahko in veselo je vse v meni.

Vrnil sem se, a nikoli več me ne dobi tujina v svoj obiem. Kako vesel sem, da sem se iztrgal iz krempljev poštasti, ki je srkala iz mene najboljšo moči in me hotela ugonobiti. Težko sem se iztrgal iz njenezga objema in srce mi je krvavelo, ko sem odhajal domov. V oni nesrečni dolarski deželi se mi je namreč rodila ljubezen do vseh mojih trpečnih tovarišev. Postali so mi po srcu bratje. Zaradi trpljenja teh svojih tovarišev se mi je zdelo, da je tudi moje trpljenje lažje in zaradi njih sem odhajal z bolestjo v duši.

(Dalej prih.)

okolice v kratkem času v vas več gasilnih društev. Na pomoč so hiteli tudi gasilci iz Celovca in tako se je zbralo 11 gasilskih društev v Ceteraji. Gasilec pa ni bilo mogoče priti do goreče hiše, ker so se vozila vdiralna v močvirnata tla. Več vozov z brizgalnicami in drugim orodjem je obtičalo v močvirju daleč od pogorišča. V kratkem času je bila vsa vas v plamenih. Šele pozno po polnoči so gasilci ustražovali silne plamene. Ogenj, ki je bil katastrofa za vso vas, je bil najbrž podtaknjen.

* **Poskušen samomor v Tivolskem parku.** Te dni so zapazili nekateri mladi sprehajalci na neki klopi v Tivolskem parku okoli 24 let staro mladenko, ki je bila deloma že v nezavesti in ji je tekla kri iz leve roke. Takoj so o tem obvestili stražnika. Pozneje so iz hotela Tivoli telefonirali po rešilni avto, ki je bil v nekaj minutah na mestu ter mladenko odpeljal v javno bolnico. Tu so zdravniki ugotovili, da si je deklica, A. K., brezposelna služkinja, prerezala žile nad levim komolcem. Mladenka je sedaj izven nevarnosti.

* **Huda nesreča v železniških delavnicah.** Te dni se je v državnih železniških delavnicah ponesrečil Matija Rajhman, 62letni kovač. Razgret jeklen drobec mu je z vso silo priletel v levo prsno stran, dva prsta od leve prsne bradavice ter se mu zadržal v meso. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico. Istočasno se je ponesrečil še neki drugi delavec, ki mu je prerezalo žile na roki, ki pa ni hotel oditi v bolnico ter je raje ostal v domači oskrbi.

* **Truplo utopjenke so potegnili iz Mure pri Podturnu pri Čakovecu.** Gre za okrog 20 let staro deklico, očitno iz boljše rodbine. Deklica je imela na sebi modro svilen bluzo in zlato verižico z zlatim obeskom z gravuro M. Trošt. Ker je bilo truplo tudi deflorirano, ni izključeno, da gre za zločin.

* **Nogo si je zlomil 38letni posestnik Fr. Vudler iz Sp. Jakobskega dola.** Z rešilnim vozom so ga prepeljali v mariborsko bolnico.

* **Smrtna nesreča malega dečka.** Te dni je prinesla v Kamnik žena nekega delavca iz Šmarce svojega sinčka popolnoma brez znakov življenja in vsega okrvavljenega. Otrok se je po lesenih tramih spenjal v višino. Po nesreči je izgubil ravnotežje, padel in obležal nezavesten. Otroku, ki je bil star kakih štiri do pet let, se je vtila kri in se ni več zavedel. Nesrečnega otroka je mati odnesla v Kamnik. Ker pa trenutno ni bilo nobenega izmed treh zdravnikov doma, ga je polmrtnega odnesla k dr. Karbi. Zdravniška pomoč pa je bila že zaman in je nesrečni otrok skoro gotovo med potjo umrl. Po izjavi matere je otrok padel z višine komaj enega metra.

* **Hitro so ga ujele.** Prejšnji četrtek je ukradel neznan mlajši moški krojaškemu učencu Jakobu Afnerju v Celju iz sobe v pritličju nikljasto žepno uro s srebrno verižico in dve srajci. Že v petek zjutraj pa je bil v cinkarni med delom aretiran 25letni delavec Ivan Galuf iz Spodnje Hudinje, ki je tatvino najprej tajil, nato pa jo je pod težo dokazov skesan priznal. Afnerju so bile vrnjene vse stvari razen ene srajce, za katero trdi Galuf, da je sploh ni ukradel.

* **Za zdravnika se je izdajal.** Bajtarico Antonijo Dovčevo na Brnici je nedavno obiskal neznan moški, se predstavil za dr. Mladiča ter zagotovil, da bo ozdravil njenega mrtvoudnega moža. Računal je 200 Din ter napisal na listič papirja neka zdravila. Ženi je naročil, naj gre z listkom po zdravila k nekemu sovaščanu. Češ, da je pri njem shranil vso svojo apoteko. Šele ko je zastoj iskala zdravila, je žena uvidela, da je nasledla sleparju. Sleparstvo je naznanila orožništvu, ki sedaj zasleduje sleparja.

* **Požigalec iz sovraštva.** V Dolnji vasi pri Ratežu je pretekli dni nastal požar, ki pa k sreči ni napravil mnogo škode. Ogenj je prvi opazil Jakob Selak, ki je spal na skednju svojega brata in je začul okolj skednja sumljive korake. Hitro

IX. Ljubljanski mednarodni velesejem

Najboljši nakup vsakovrstnega blaga.

Specialne razstave: pohištva, avtomobili, po'jedelski stroji, radio, perutnina, zajci.

Razstava me'čanskih sol Sloven je

700 razstavljalcev, 30 glavnih b'agovnih skupin

Legitimacije po 30 Din prodajajo denarni zavodi, «Putnik», gospodarske ustanove.

Za stanovanja poskrbljeno.

50% popust na železnicah in avijonih.

Popust na parobrodih.

se je dvignil in opazil, da beži od skednja proč 60letni Miha Vene, star sovražnik njegovega brata, ki mu je skušal napraviti škodo, kjer je le mogel in znal. Ko je Jakob Selak opazil, kaj se je zgodilo, je takoj zapustil skedenj in odhitel buditi domače in sosedje, ki so ogenj lokalizirali in pogasili, tako da trpi posestnik Anton Selak le okoli 1000 Din škode. Orožniki so še isto noč Veneta aretirali. Vene je bil že večkrat kaznovan zaradi raznih grehov, enkrat tudi že zavoljo požiga.

* **Uboj na Štrasberku pri Krmelju.** Na binokostni ponedeljek je pilo več fantov iz bližnje okolice Krmelja v vinotoču Frana Debeveca na Štrasberku pri Krmelju. Med preprirom so cirniški fantje pognali v beg 21letnega rudarja Frana Gregorčiča iz Krmelja. Ta se je potem napotil v Gabrijelo, kjer je slučajno naletel na večjo družbo tovarišev, ki so se skupaj vrnili na Štrasberk. Okrog 9. zvečer so prišli v vinotoč, kjer pa vina niso več dobili. V hiši so še sedeli fantje iz Malega in Velikega Cirnika. Krmeljski fantje so se odstranili in se zadržali kakih 15 minut zunaj pred hišo, se razgovarjali in peli; 25letni rudar Alojz Dolenjšek se je vsedel s tovarišem Ivanom Silo na hloed ob potu pod vinotočem. Med tem so prišli fantje iz Cirnika iz hiše in se je pričel prepri in pretep. Mladi, komaj 20letni Tomaž Gole, po domače Savčanov iz Malega Virnika, je udaril z nožem Gregorčiča po glavi. Na njegov krik je pohitel Dolenjšek proti hiši, nasproti pa mu je že prišel Gole, kateremu je neki pajdaš svetil z električno svetiljko, in ga zabodel s kuhinjskim nožem an «štetilom» v desno stran prsi. Dolenjšek se je obrnil, tekel proti gozdu in zavpil Sili: «Beživa, jaz imam že dosti!». Dolenjšek je tekel še kakih 30 m po gozdu, se vsedel pod drevo, kje je tudi umrl. Orožnikom z Krmelja pod vodstvom komandirja g. Albina Koseja se je posrečilo storilca še isto noč proti jutru aretirati. Gole je kljub svoji mladosti surov pretepač ter se je zelo upiral aretaciji in transportu v zapor.

* **Usmrtimev v Somboru.** Ob prisotnosti nad tisoč ljudi je bila te dni v Somboru izvršena usmrtimev roparskega razilca Žarča Brankova, ki je s svojimi tovariši umoril in oropal dva kmeta in izvršil tudi več drugih zločinov.

* **Žrtev fantovske podivjanoosti.** V vinotoču Vinka Černelča v Hrastju se je zbralo v nedeljo zvečer nekaj fantov iz Trebše, ki so pridno popivali in se kmalu tudi vpijanili. Med trebškimi fanti in 23letnim Karlom Srednikom iz Hrastja je končno prišlo do prepira zaradi nekega dekleta, ki je bilo v družbi. To je bila Srednikova izvoljenka, in ko jo je ta pozno ponoči hotel spremiti domov, je postal 19letni Miha Požeg iz Trebše od ljubosumnosti ves divji. Zasledoval je odhajajoči parček in nedaleč od Černelčevega vinotoča je po kratkem preprirom sunil Karla Srednika v levo sprednjo polovico prsnega koša. Prebodel mu je srce. Karol Srednik je v nekaj trenutkih izdihnil.

* **Drzna vlomilca.** Te dni sta dva maskirana zločinca vdrla v hišo posestnice Ivane Vidergar

v Vidergi. Skozi okno sta prišla v sobo, kjer je spala gospodinja in njena 18letna hči Pavla. Eden je zaklical gospodnji: «Denar sem!» Drugi pa je naperil na njo samokres. «Denar imam v zgornji sobi», je dejala prestrašena posestnica. Po kratkem posvetu je eden od roparjev vodil gospodinjo navzgor, drugi pa je čuval njeno hčer, da ne bi klicala na pomoč. Posestnica je roparju izročila ves denar. Ropar je zahteval, da mu odpre še sosednjo sobo. Tu pa je prenočeval delavec Martin Krhlikar, ki je zaklical: «Kdo je?» Nepričakovanega moškega glasu sta se vlomilca in roparja tako prestrašila, da sta poskakala skozi okno in zbežala. Orožništvo je uvedlo preiskavo in je upati, da bosta nevarna zločinca v kratkem pod ključem.

* **Tudi sklède so všèè tatovom.** Posestnik Ivan Bitenc v Kosezah ob Ljubljani je prijavil policiji, da se je te dni vtihotapila na njegovo dvorišče neznan okrog 25 let stara ženska. Domači njeni prisotnosti niso posvečali posebne pozornosti, posebno ker je ženska kmalu izginila v smeri proti Večni poti. Kmalu za tem pa so opazili, da se je ženska polastila emajlirane sklède, ki se je nahajala poleg hiše.

* **Grozen uboj na Vrhoveih.** Na Vrhoveih pri Ljubljani je te dni 9 podivjanih fantov na grozen način razmesarilo in ubilo 38letnega zidarja Antona Babnika z Vrhovcev. Orožniki so zaroveže že polovili.

* **Umer razkrít po petih letih.** V okolici Sobotice v vasi Horgoš so prišli te dni na sled umoru, ki je bil izvršen pred petimi leti. Kotarski načelnik, občinski beležnik in policijski kapetan v Senti so te dni prejeli anonimna pisma, v katerih se sporoča, da je v Horgošu bila leta 1924. umorjena neka Ilonka Bozjakova, zločin pa da sta izvršila Mihajlo Balag in Stjepan Tormay. Dekle je bilo pri posestniku Balagu za sobarico. Nekega dne je v Balagovi hiši izginila zlata verižica z medaljonom. Sum je letel na Ilonko, ki pa tatvine ni priznala. Dekle sta Balag in Tormay v hlevu privezala in ga pretepal, potem pa še z iglami po telesu prebadala. Ilonka se je končno onesvestila in umrla. Bila je pokopana in nihče ni vedel, da je bila umorjena. Na podlagi anonimnih ovadb je bila uvedena preiskava. Balag in Tormay sta končno priznala zločin. Tormay se je nedavno hotel sodno ločiti od svoje žene, ki je vedela za zločin. Sedaj je tudi ona podala ovadbo proti svojemu možu in njenemu prijatelju.

* **Vlom v Kostrevnici.** Posestnik Janez Grabnar v Kostrevnici (občina Kanderše) je pred kratkim s svojo ženo delal na bližnjih njivah. To pri-liko sta porabila dva lopova, ki sta vlomila v hišo

Med. Univ.

Dr. Francè Hribar

specijalist za zobne in ustne bolezni v Krški ordinira od 1. junija vsak delavnik od 8-12 in 2-5 ure.

Gospodinje, pozor! Zahtevajte povsod **KOLINSKO CIKORIO** kot dodatek za kavo. To je izvrsten dodatek, ki daje kavi dober okus in prijeten duh. Takoj po prvem poskusu se vam bo priljubila.

ter odnesla obleko in perilo v skupni vrednosti nač 5000 Din. Ko sta v mraku Grabnarjeva prišla domov, sta našla okno razbito in v hiši vse omare odprte. Ugotovila sta, da sta skoro do golega izropana. Vloma sta osumljena dva možka, ki sta hodila takrat mimo Razpotja in Mlinž ter sumljivo ogledovala okolico. Ker je gotovo, da bosta skušala razprodati svoj plen, se prebivalstvo pred nakupom svari ter opozarja naj osumljenca naznani najbližnji orožniški postaji.

* **Oče in sin zabodena.** Na binkoštno nedeljo je tekla v Dobravcih pri Hočah kri. Skupina fantov je iz neznanega vzroka napadla domov vračajočega se 47letnega posestnika Frana Ekarta in njegovega 18letnega sina Ivana. Prvi je dobil tri težke sunke z nožem v hrbet in tudi poškodbo na glavi, mlajši Ekart pa je bil k sreči le lažje poškodovan. Oba je mariborski rešilni avto odpeljal v bolnico.

* **Zlikovec.** V Čolnišču ima oglar Hočevar znatno škodo zaradi hudobnosti nekega 14letnega fanta. Ko je hotel zažgati kopo, je opazil, da mu je nekdo nasul v sredino odprtine kup kamenja in blata. Ko je to s težavo odstranil in ko je bila kopa izžgana, je ugotovil, da ima za 1500 kg manj oglja kakor navadno. Zlikovca so dalje časa brezuspešno zasledovali, končno pa so pri nekem 14letnem fantu našli pilo, ki je bila oglarjeva last. Pred orožniki je fant končno priznal, da je poškodoval kopo.

* **Huda nasprotnica.** V petek se je vršila na celjskem okrajnem sodišču obravnava o nekem sporu med 28letno služkinjo Nežiko in njenim fantom Jakcem, posestnikovim sinom iz okolice Št. Jurija ob južni železnici. Ker je Nežika pravdo izgubila, se je maščevala nad nezvestim ljubčkom kar v veži sodišča. Junaško je naskočila ubogega Jakca in ga močno obdelala po glavi. Posredovati je morala policija, ki je vzela hudo Nežiko na protokol.

* **Ukradeno in izsledeno kolo.** Posestnik Miha Lenarčič iz Male vasi pri Ježici je spravil v petek dopoldne svoje kolo na Figovčovo dvorišče v Ljubljani. Kmalu pa je nezaklenjeno kolo izsledil neki tat in ga odpeljal. Oškodovanec je tatvino nemudoma prijavil najbližji stražnici in je stražnik izsledil kolo v neki mehanični delavnici, kjer ga je oddal tat, da kolo popravijo. Nerodni tat, ki je uporabljal kolo le nekaj ur, je kolo malo pokvaril in ga je moral oddati v reparaturo. Tatu so že aretirali.

* **Vlom v Cezanjevcih.** Te dni so vdrlj neznanzi svedrovci skozi okno v trgovino g. Štefana Rajha v Cezanjevcih blizu Ljutomeru. Tatovi so odnesli iz omenjene trgovine 15 m ševjota, 20 m klofa, 20 m karirane sive svile, nad 6 m rjavega blaga za možko obleko, 9 m črtastega moškega blaga in nekaj drugih malenkosti. Iste noči je bilo vlomljeno v shrambo Ivana Rudolfa v Cezanjevcih, iz katere so pokradli storilci 20 kg suhega mesa, 5 kg zabele in nekaj pijače. Skušali pa so vlomiti tudi v trgovino Franca Vrbanjaka v Branoslavih in v trgovino Ignaca Lavrenčiča v Borecih, kjer pa so bili prepedeni. Opisanih tatvin so osumljeni štiri nepoznani možki, stari po 30 let, ki so se priklátili v okolico Ljutomeru najbrže iz Hrvatske.

* **Hitro prijet roparski napadalec.** Neki mladenič iz občine Košce je danes zjutraj v soteski na desni strani Save pod «Cesarsko kamro» srečal moža s kolesom. «Kupiš kolo?», ga je nagovoril mož. Fant je dejal, da bi kolo kupil, in vprašal je, koliko bi stalo. «Koliko imaš denarja?» je vprašal mož. Komaj je fant povedal, da ima toliko in toliko, je že dobil od neznanca s pestjo po glavi tako silen udarec, da se je zrušil krvav na tla. Ropar mu je vzel denar ter se odpeljal po cesti. Napadeni se je toliko opomogel, da je lahko šel javit napad orožnikom. Orožništvo je odredilo patrolje od dveh strani: Iz Zagorja in iz Litije. Pri gostilni Štrus na Savi sta se patrolji sešli po brezuspešnem zasledovanju. Ko pa so se litijski orožniki vračali nazaj, so opazili v grmovju nekega možkega, ki se je skrival. Obkolili so ga in zajeli. Zasačeni napadalec je imel pri sebi delav-

sko knjižico na ime Jože Belec, iz Grlova pri Ljutomeru. Oddali so ga v litijske zapore.

* **Vremenski vsevedež** pove vreme za 18 do 24 ur naprej. Ako pošljete 25 dinarjev po položnici št. 14.263 ali v znamkah, Vam ga dopošljemo poštine prosto. Obenem bomo priložili poljubno knjigo, ki si jo Vi lahko izberete, in sicer eno izmed naslednjih: Fantič, Slovensko dekle, Prepevajta, Pojte, Boj in zmaga, Palček Potep, Prijateljčki v ugankah, Pozdrav iz lomovine, Sadjarčki, Dinamit in antidinamit, Naročite takoj, da ne bo prepozno! Brezalkoholna produkcija, Ljubljana št. 14.

* **Med prijateljicami.** «Svetujem Vam, draga gospa, da vzamete za pranje perila SCHICHT-ov «RADION». Poglejte današnji oglaš!»

ZDRAVSTVO

ČE TE DEŽ NAPERE.

Kmet je zaradi značaja svojega dela izpostavljen raznim vremenskim neprilikam bolj kakor drugi stanovi. Dočim se pripadnik drugega stanu oboroži pri količkaj dvomljivem vremenu vsaj z dežnikom, gospod celo s površnikom ali pelerino, ne boš zlepa videl kosca s sukunjo, sušača in orača še težje, dežnik vzame na polje kvečjemu plevica ali pa mati ze senco dojenčku na ozaral.

Sredi najnapornejšega dela, ko je telo vse razbeljeno vročine, se ulije ploha, ki premoči kmeta «do kosti». Vemo pa, da povzročča nenadna ohlajitev pri vsaki stvari naglo krčenje, ki se očituje pri slabih predmetih v razpokah. Če se pa tako ohlajanja večkrat ponovijo, utрпи tudi dobro blago izdatno škodo. Prav tako je tudi pri človeku, ki ga razgretoga napere dež in mora v mokri obleki domov, ko se je tudi zrak že precej ohladil. Slabše napadajo boleznī prehlada: nahod, kašelj, pljučnica, revmatizem itd. Močnejši prenesejo na videz dobro tudi večkratne temeljite premočitve. Na videz pravim, ker vsako tako premočenje razgretoga telesa škoduje telesu, čeprav ne sledi bolezen takoj za petami. Nabira se namreč bolezen kakor voda v kozarcu in ena sama mala kapljica zadostuje, da prične teči voda preko roba. Potem si pa začuden, odkod naenkrat bolezen, ko si pozabil, kolikokrat si grešil nad svojim telesom. **Posebno po vojnih naporih je naš rod oslabiljen in je vsako igrakanje z zdravjem usodepolno.**

Da se izognte posledicam premočenja, je prva naloga, da se ga čuvate. Pomislite, če ni bolj pametno paziti na zdravje in potrpeti posmeh, če vzamete sukunjo ali dežnik s seboj na delo! Za kmeta so najbolj prikladne nepremočljive pelerine s kapucami, ki so pa drage. Vsak delavec pa si da lahko napraviti pelerino iz navadnega gostega platna, ki jo sam napravi nepremočljivo. Kupi v drogeriji ali trgovini četrt kilograma trdega parafina in ga nastrganega namoči v pol litru bencina, dobro začepi in da na toplo mesto, da se raztopi. Namaži pelerino s to tekočino s pomočjo čopiča in zlikaj v vročim likalnikom. Vesel boš tega dežnega plašča, ki je za tvoje zdravje vreden težkih tisočakov.

Če te pa je že napravil dež, moraš, če ti je tvoje zdravje ljubo, ukreniti naslednje: **Premočen ne postajaj nikjer, temveč glej, da se čimprej preoblečeš.** Preobleci se docela, zakaj ni nespametnejšega kakor naziranje, da srajce, ki je le na ramenih premočena, ni vredno preoblečiti. Napačno ravnaš in tvoje telo bo bridko maščevalo to tvojo nespametno trdoglavost. Nikakor pa ne zadostuje, da se preoblečeš le, če prideš s šklepetajočimi zobmi ves premočen domov. **Moraš se še prepotiti, da se telo spet uravna.** Čez dan se lahko prepotiš s težkim delom, na večer pa vzemi prašek aspirina (1 gram) in čašo vročega čaja, sleci se do golega in se zavij v svežo rjuho. Čez noč se dobro prepotiš in drugi dan ne bo ne nahoda, ne pljučnice, ne revmatizma, kar vse stane človeka mnogo bridkih ur in mnogo denarja. — K.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Pečeno koštrunje stegno. Koštrunje stegno dobro operi, odstrani maščobo in vse kožice, nakar ga popari in ko se shladi, ga nadržni s soljo. Nato stolci prav drobno vršiček timeza, majorana, dve zrnčesna in kumne za noževu konico. V tem povaljaj na rezančke narezan prekajen špeh in pretakni z njim meso na gosto. Nato položi stegno v podolgovato ponev, polij z vročo mastjo, dodaj še malo korenja, zelene, peteršilja, in malo popra. Stegno peči približno dve uri. Med tem ga pridno polivaj z juho ali vodo. Ko je mehko pečeno, ga zreži na srednje velike kose, zloži na krožnik, sok pa precedi na meso in daj na mizo.

Koštrunje stegno na drug način. Koštrunje stegno operi in poberi dol vsi maščobo in kožice. Nato stolci v možnarju prav drobno vršiček timeza, šetraja, nekaj zrn kumne, zrno česna malo popra, lovorjev listič in košček čebule. S tem nadržni koštrunje stegno, zavij ga v prtič, ki si ga namočila v vinskem kisu, in pustj tako zavito stati dva dni. Nato odvij prvič, stegno pretakni s prekajenim špehom, nadržni s soljo in ga pari nekaj časa pokritega, nato pa še v pečici, da zarumeni. Pri pečenju ga polivaj z mastjo in juho. Peči dve uri. S pečnega stegna poberi mast in mu prilij malo juhe, nakar ga razreži, zloži na krožnik in polij s sokom. Daj na mizo s krompirjem ali rižem in solato.

Pečene postrvi. Ripe očisti in nasoli, pokapaj jih s čebulinim sokom in pusti ležati pol ure. Nato jih povaljaj v moki in hitro speci na masti, a še bolje na surovem maslu. Ko so na obeh plateh pečene, jih zloži na krožnik. V ponev pa daj košček limonine lupine, malo popra, muškatovega cveta, košček surovega masla in par žlic vode. Ko je dobro prevrelo, pridaj še par kapljic limonine soka, in ko je spet prevrelo, polij na ribe. Zraven lahko daš zabeljen krompir ali polento in solato.

Dobri rožički. Na desko deni četrt kile moke, 14 dek surovega masla, 14 dek sladkorja in 5 gramov pečilnega praška. To vse prav fino zdrobi, nakar prideni dve žlici sladke smetane dva rumenjaka ter sok in lupine od pol limone. Naredi testo in ga dobro ugneti, nakar ga razreži na kosce in naredi rožičke. Pokladaj jih na pomazano pekačo, prst narazen, jih pomaži z jajcem in speci.

Praktični nasveti

Uporaba kmečkoga platna. Iz kmečkoga platna lahko naredimo prav lepe in trpežne zastore za vsako sobo. Te zastore okrasimo z barvastimi trakovi, našitki, gubami itd. Tudi kleklane vzorce iz bolj debelih niti lahko ustavimo ali prišijemo. Križni ubod v enj ali več barvah na platnu je tudi jako učinkovit. Istotako lahko porabimo kmečko platno za pogrinjala na posteljah, za prte na tizi in druge okrase po sobah.

Kleklane ali filet-čipke postanejo prav lepe, ako jih, ko smo jih oprali, vtaknemo v mrzlo mleko. Mleko jim da neko trdot in medlo rumeno barvo, tako da izgledajo potem kakor prave čipke.

Kako treba pravilno namakati perilo. Razna pralna sredstva kakor tudi doma narezane koščke oziroma lističe mila moramo, kadar napravljamo perilo za zehito, pred uporabo popolnoma stopiti v vodi. Napačno je umazano perilo, ko je še suho, pokladati v plasti, vmes potresati s pralnimi praški ali z lističi mila, in šele nato zaliti z vodo. Mlilo se prepozno stopi in tako učinkuje le na one dele, kjer se mlilo nahaja. A tam se mlilo tudi zajé v perilo in posledica so rji podobni madeži na perilu. A sešasoma se blago na takih krajih tudi rado raztrga.

Zelo praktična naprava za na ognjišče (štedilnik) je pločevinast ustavek, ki nam ga lahko naredi vsak klepar. Tak ustavek, ki ga denemo v luknjo, ima več prednosti: lonci niso nikdar črni, po kuhinji se ne kadi, vse hitreje zavre, prihraniš na kurivu in po zimi delj časa ostane štedilnik topel, oziroma boljše greje kuhinjo. Ustavek mora biti tako narejen, da lahko postavimo vanj lonce razne velikosti in segati mora kake 4 do 5 cm v štedilnik, kakor je pač ognjišče globoko.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Prerano ga je ugrabila bela žena

Loški potok, maja.

Kruta bela žena je ugrabila iz naših vrst mladega moža, ki je bil naš najboljši tovariš in prijatelj. Tisočera množica se je zbrala v soboto dopoldne, da spremlja zadnjemu počitku Ivana Rusa ml., kar je dokaz, kako priljubljen in spoštovan je bil pokojnik. Bil je član vseh naprednih in kulturnih društev. Pred hišo žalosti mu je zapel pevski odsek gasilnega društva «Oi, Doberdoba», na kar se je razvil velik spreved iz Travnika prof. Taboru s premnogimi krasnimi vencji, katere so nosili njegovi najzvestejši tovariši, lovci in gasilci. Iz najoddaljenjših krajev so prhiteli številni njegovi prijatelji. Po delegaciji je bilo zastopano Sokolstvo. Močan in izbran sokolski pevski zbor iz Ribnice in Sodražice mu je zapel dve lepi žalostinki.

Ob odprtem grobu se je poslovil od pokojnika v imenu lovcev tovariš Josip Košir ter mu vrgele sprekovko veščico v zadnji pozdrav. Iz desetero pušk je odjeknila salva kot zadnja počast pokojniku in trenutek nato je turobno zapel lovski rog v pokojnikovem lovišču. Kot njegov najstarejši prijatelj se je poslovil od njega v svojem in v imenu nas vseh v vznepenih besedah naš g. Ferdo Wigele. S solzami v očeh smo se razšli z vprašanjem na ustih, zakaj si umrl tako mlad. Naj mu bo domača zemljica lahka!

Pismo iz Amerike

Pittsburgh, 5. maja.

Ker mi je silno hitro tekel in končno potekel čas dopusta v rojstni vasi v Adlešičih, sem se napotil k ameriškemu konzulu, da mi podaljša dopust. Ker pa po izjavi konzula to ni bilo mogoče in jaz nisem maral izgubiti ameriškega državljanstva, sem bil prisiljen zapustiti drago domovino in se podati v Zedinjene države ameriške.

Prišedši v Havre sem videl, da je bilo precej omejeno število potnikov za Zedinjene države. Večinoma so šli v Kanado in Argentino. Slovenci smo bili le trije. Pretežna večina je bila Poljakov in poljskih židov. Dne 17. aprila smo se vkrcali na brod «Paris», ki je odplul še istega večera. Drugega dne, to je 18. aprila, je bila silna megla. Sirena se je oglašala vsake pol minute. Kar naenkrat se je brod nekoliko stresel. Šli smo na krov in videli, da je brod pokvarjen. Nastala je velika panika na ladji. Vpiti je žensk in otrok je bilo silno. Bili smo nekoliko milj od angleške obale. Kmalu popoldne sta prišla na pomoč dva angleška parnika in vzela potnike prvega in drugega razreda, dočim so peljali potnike tretjega razreda s pokvarjenim parnikom nazaj v Le Havre. Tam smo zopet čakali tri dni na parnik «France», ki je odplul 22. aprila. V splošnem sta bila vožnja kakor tudi postrežba dobri. Le poldrugič dan se je brod precej zibal.

Ko smo prišli v New York, so nas, naturalizirane državljane, takoj izpustili na prosto. Slovenci smo se zglasili pri naši čebro znani Frank Sakser State. Ko sem prišel v moj stari Pittsburgh, sem našel še vse svoje stare prijatelje in znance, ki sem jih zapustil pred 18 meseci. Kar se tiče dela, je tu še precej ugodno. Kakor je podoba, bom jaz že naslednji teden dobil svoje staro delo.

Prisrčen pozdrav vsem prijateljem kakor tudi vsem bralcem «Domovine».
Nick Skube.

Listnica uredništva

Veliko Mraševo. Žal, nismo prejeli slike, kakor nam pišete.

„Moje stanovanje se kar blešči od snage,“

pravi mlada gospa Mica. „RADION mi olajšuje delo, ker pere ne samo perilo, ampak tudi stopnice, vrata in tla. Vse to čisti RADION brez truda in hitro.“

Varuje perilo!

LJUDSKO VSEUČILIŠČE

Alkohol — zastrupljevalec posameznika in njegovih potomcev

V zadnjem članku v tej rubriki smo govorili na splošno o kvarnem vplivu opojnih pijač na naše telo. Videli smo, da je alkohol nevaren sovražnik tako posamezniku kakor družini in celim rodovom.

Kdor popije ob priložnosti kozarec vina ali piva ali požirek žganja, ne občuti škode, ker telo kmalu izloči strupe, ki jih je prejelo s temi pijačami. Kdor pa pije vsak dan, čeprav zmerno, tako da se nikdar ne upijani, kupiči v sebi strupe, ki sicer delujejo počasi, ali vendar zanesljivo; slabe posledice se morajo pojaviti prej ali slej. Telo takega pivca je zastrupljeno, nima več odpornosti proti boleznim, kot jo ima telo vzdržnega človeka. Oglejmo si sedaj, kako si tak pivca kvari in uničuje posamezne dele svojega telesa!

Alkohol suši in kvari sluznice, ki se jih dotika na svoji poti; zato je pijanec zjutraj hripav.

O pijancu je znano, da silno malo je. Pijača namreč močno kvari prebavne organe, želodčno mišičevje ošibi, tek izgine. Zdrava pamet ti pove, kakšne morajo biti posledice takega pojava.

Pri pijancu trpe največ jetra, dalje obisti. Alkohol pa kvari tudi pljuča in srce in močno škoduje krvnim žilam. Smatramo ga za glavnega povzročitelja poapnenja žil. Kakor vidimo, se loti ta sovražnik najzlahtnejših in najvažnejših delov našega telesa. Neštete mrtvoudne je povzročil alkohol.

Alkohol vpliva dalje na možgane, omamlja njih stanice ter zmanjšuje duševno delovanje, pri tem pa razvezuje jezik, da blebetaš neumnosti. Za treznega so goste besede pijančeve vedno smešne, saj se rode v možganih, ki jih je omamil alkohol, da ne morejo več trezno in pametno misliti. Ne bomo tu dalje opisovali, kako se vede pijanec, kako dela visoko leteče načrte, se baha, zabavlja,

preklinja, se vda trenutnemu razpoloženju kakor žival in dela brez premisleka, skratka, se smeši, da se ga izogiblje vse, kar je treznega.

Kdor kviri svoje možgane vsak dan na ta način, mora slednjič občutiti slabe posledice svojega nespametnega ravnanja. Redno uživana alkoholna pijača mora nujno vplivati tudi na pivčev značaj. Kako so ti vplivi žalostni, smo omenili že zadnjič. Pijanec postane sirov, sebičen, razdražljiv in prepirljiv, malomaren v gospodarstvu, brezbrizen za družino, neredko se mu omrači tudi um. Alkohol rodi pogosto zločine, kakor tatvine, rone, uboje. Niso to bajke, le prežalostna resnica je. Le vprašaj zdravnike, sodnike, pa ti bodo vse to morda v še bolj žalostni luči potrdili.

Omenili smo že, da alkohol ne vpliva le na posameznika, temveč da se maščuje tudi na potomcih. Alkohol je rodni strun. Otroci staršev, ki so vdani pijači, so navadno bolelni, kažejo majhno odpornost proti nalezljivim boleznim. Možgani jim niso dobro razviti, so večkrat slaboumni in obremenjeni z najrazličnejšimi duševnimi boleznimi. Poleg tega podedujejo po starših nagnjenje do opoičnih pijač. Iz takih otrok postanejo večkrat zločinci. Njih nezakrivljena usoda je: življenje, bedno in težko med blaznico in ičo.

Kako vpliva alkohol na potomstvo, nas uče žalostne izkušnje. Tu navedemo le en primer, ki pa je jako poučen. Zdrava žena iz zdrave rodbine se poroči z zdravim možem in ima tri zdrave otroke: po moževi smrti se poroči s pijancem in ima tri bolne otroke, tretjič se poroči z zdravim možem in ima zopet zdrave otroke. Kaj sledi iz tega? Nič manj kakor to, da pijanec ni zločinec le nad samim seboj, temveč tudi nad potomci, ki jih spravlja na svet. Tako jasno vidimo, da pijanstvo zares uničuje cele rodove. Z alkoholom so beli Američani, ki so prišli iz Evrope, uničili črnce in indijanska plemena. Tudi naš narod plačuje demonu alkoholu ogromne davke ne samo v denariu, temveč tudi na zdravju, na življenjski sili in moči. »Pretiravaš«, bo kdo ugovarjal. »Če bi alkohol res tako uničeval, bi nas že ne bilo več.« K temu bi pripomnili samo to, da se pri nas ni nikdar toliko pilo kakor po vojni. Res so tudi prei uživali vino, a le po priložnosti, v splošnem pa pijanstva, kakor ga danes opazujemo, ni bilo.

Denar trošimo za alkohol, za boljše, koristnejše in trajnejše užitke pa nimamo. »Za pivo, vino in žganje je vedno dovolj denarja in časa, gostilne so natlačene, umetniške prireditve, gledališča, koncerti, poučna predavanja, izobraževalni tečaj pa skoro brez občinstva. In vendar, kako malo užitka nam nudi alkohol proti užitku, ki nam ga dajejo prosveta, znanost in umetnost! A za to ni nikoli denarja! Ni denarja za šole, za bolnice, za sirote, za siromake, za zanemarjeno mladino, za vse one, ki žive v bedi in jediščini, ki nimajo prostora, kamor bi položili svojo trudno glavo. A za alkohol ga je vedno dovolj! Če bi vsi ti, ki pijejo, položili samo polovico tega, kar potrosijo za pijačo, na oltar domovine, kaj bi se dalo vse dobrega napraviti s tem denarjem, ki sedaj ne koristi v ničem in skoraj nikomur, pač pa škoduje narodu in posameznikom v vsakem oziru« (dr. Dobida).

ZANIMIVOSTI

× Lažni car obsojen na smrt. Zanimiva obravnava se je nedavno vršila pred revolucijskim sodiščem v Umanu v Rusiji. Sodniki so razpravljali o zvitem kmetu Nikolaju, ki se je izdajal za carja Nikolaja II. in begal ukrajinsko prebivalstvo. Natvezil je preprostim ljudem, da je on Nikolaj II., ki je skrivaj pobegnil in ušel smrti. Njegov pojav je povzročil protiboljševiško gibanje. Zato je sovjetska vlada odredila

zoper njega ostre ukrepe. Preiskava je dognala, podlagi teh nekaj časa izdajal za zdravnika. Neuko da je Nikola velik pustolovec. Med vojno je kradel ljudstvo si je znal tako pridobiti, da so mu ljudje kar v neki bolnici zdravniške instrumente in se je na nosil skupaj razne dragocenosti. Veliko množino

Žrebanje v državni razredni loteriji

Dne 17. t. m. so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 2000.— so zadele št. 5712, 84.597, 84.677.

Din 500.— so zadele štev. 5734, 5740, 7550, 7581, 7605, 7610, 7641, 7653, 7674, 7697, 8810, 8150, 10.822, 10.857, 10.975, 10.979, 14.102, 17.940, 20.065, 20.191, 22.057, 22.099, 30.934, 30.936, 30.947, 34.641, 34.696, 34.709, 34.718, 34.726, 34.728, 34.742, 34.768, 40.560, 40.567, 46.071, 46.111, 46.131, 46.125, 46.155, 46.161, 46.171, 46.177, 53.414, 53.466, 53.471, 55.822, 55.825, 55.887, 58.282, 58.328, 58.352, 70.256, 70.327, 74.653, 74.693, 75.753, 84.502, 84.506, 91.744, 96.877, 96.895, 97.312, 97.318, 97.323, 97.327, 97.339, 97.365, 97.369, 97.382, 97.452, 97.459, 97.484, 97.499, 99.777, 99.813, 99.824, 100.709, 103.180, 107.947, 108.138, 108.176, 108.202, 108.266, 109.708, 109.749, 109.826, 109.828, 109.845, 109.855, 109.862, 109.865, 109.898, 115.636, 115.679, 120.157, 120.178, 120.234, 120.273, 123.552, 123.817, 123.832, 123.836, 123.993.

Žrebanje dne 18. maja 1929.

Din 2000.— 30.912, 40.518, 109.860.

Din 500.— 5.754, 5.756, 5.761, 7.507, 7.682, 7.693, 8.123, 8.143, 10.854, 10.861, 14.130, 17.973, 17.985, 20.067, 20.072, 20.084, 20.197, 30.979, 30.997, 34.605, 34.688, 34.734, 34.758, 34.796, 40.530, 40.555, 46.036, 46.102, 53.401, 53.425, 53.446, 53.454, 53.469, 55.804, 55.835, 55.879, 58.228, 58.263, 58.269, 58.274, 58.324, 66.671, 66.680, 66.699, 70.225, 70.277, 70.319, 70.371, 74.601, 75.761, 84.514, 84.550, 84.552, 84.563, 84.624, 84.635, 84.692, 91.701, 91.719, 91.728, 91.739, 91.782, 91.792, 96.835, 96.881, 96.887, 96.890, 97.337, 97.376, 97.403, 97.417, 97.471, 97.478, 99.737, 99.760, 99.791, 99.795, 99.797, 99.881, 100.706, 100.741, 103.163, 103.187, 107.919, 107.932, 107.941, 107.966, 108.118, 109.763, 109.774, 30.951, 109.808, 109.857, 109.863, 109.900, 115.607, 115.613, 115.653, 115.672, 115.697, 120.151, 120.153, 120.161, 120.208, 120.230, 120.232, 120.258, 120.259, 120.268, 123.545, 123.915, 123.922, 123.929.

Dne 21. t. m. so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 20.000 št. 108.275

Din 2000.— je zadela št. 96.844.

Din 500.— štev. 7571, 7574, 7596, 7617, 7655, 7656, 8155, 8177, 8179, 10.843, 10.907, 10.957, 10.974, 14.126, 17.920, 17.930, 20.005, 20.043, 20.080, 20.113, 20.150, 20.192, 22.007, 30.920, 30.924, 34.604, 34.634, 34.650, 34.659, 34.670, 40.535, 40.536, 40.575, 46.042, 46.051, 46.144, 53.493, 58.347, 70.285, 70.303, 70.328, 70.345, 70.380, 74.684, 84.510, 84.629, 84.655, 84.659, 84.678, 84.681, 84.690, 84.695, 91.702, 91.759, 91.779, 91.786, 96.831, 96.851, 96.858, 96.868, 97.370, 97.392, 97.418, 97.425, 99.711, 99.743, 99.780, 99.801, 99.831, 99.882, 107.931, 107.934, 107.975, 107.992, 108.110, 108.195, 109.711, 109.721, 109.729, 109.785, 109.884, 109.897, 115.608, 115.643, 115.666, 120.155, 120.210, 120.217, 120.238, 123.569, 123.572, 123.584, 123.588, 123.600, 123.833, 123.884, 123.910, 123.966, 123.967.

Dne 22. t. m. so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 4.000 št. 34.631

Din 2000.— štev. 7663, 10.821, 14.141, 74.663.

Din 500.— štev. 5706, 5747, 5768, 5774, 7512, 7556, 7595, 7616, 7622, 7624, 7660, 7665, 8120, 8176, 8178, 10.832, 10.878, 10.886, 10.887, 10.967, 10.968, 10.986, 10.995, 14.114, 17.969, 17.989, 20.014, 20.177, 22.003, 22.036, 22.039, 22.044, 22.059, 22.060, 22.072, 30.929, 30.940, 34.645, 34.703, 34.707, 34.720, 34.750, 34.773, 46.012, 46.045, 46.061, 46.139, 46.196, 53.405, 53.500, 55.805, 55.871, 58.277, 58.279, 58.400, 66.633, 70.217, 70.271, 70.283, 70.320, 70.334, 70.341, 74.689, 74.700, 75.788, 84.534, 84.562, 84.566, 84.570, 84.672, 91.721, 91.797, 96.810, 96.828, 96.870, 97.313, 97.419, 97.487, 99.740, 99.790, 99.843, 99.849, 99.872, 100.719, 103.122, 103.167, 103.174, 108.104, 108.192, 108.220, 108.224, 108.267, 109.761, 109.767, 109.768, 115.641, 120.136, 120.156, 120.160, 120.197, 120.224, 120.252, 120.288, 123.565, 123.566, 123.804, 123.846, 123.881, 123.885, 123.926, 123.936, 123.956, 123.963, 123.983.

Dne 23. t. m. so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 4.000 št. 108.162

Din 2000 št. 7695, 17926, 40552, 74657, 75798, 123917.

Din 500.— 5772, 7593, 7626, 8136, 8137, 8160, 8200, 10.825, 10.845, 10.942, 10.976, 10.996, 10.997, 14.129, 14.131, 17.974, 17.993, 17.998, 18.000, 20.006, 20.012, 20.022, 20.092, 20.129, 20.163, 20.199, 22.025, 22.049, 22.056, 22.071, 30.939, 30.992, 34.727, 34.730, 34.775, 34.798, 40.514, 40.544, 40.573, 40.577, 46.084, 53.431, 53.423, 53.447, 53.461, 58.213, 58.288, 58.338, 55.853, 66.679, 84.505, 70.211, 70.270, 70.326, 74.604, 74.607, 74.609, 74.661, 74.665, 74.677, 84.505, 84.532, 84.565, 84.575, 84.623, 84.668, 91.770, 91.776, 96.882, 97.317, 97.348, 97.354, 97.405, 97.432, 97.439, 97.448, 99.703, 99.704, 99.710, 99.716, 99.720, 99.721, 99.723, 99.755, 99.781, 99.860, 100.727, 103.112, 103.114, 108.130, 108.136, 108.157, 108.201, 108.252, 108.285, 109.723, 109.755, 109.801, 109.809, 109.844, 109.885, 115.622, 115.647, 115.668, 115.681, 120.104, 120.163, 120.206, 120.262, 120.265, 123.863, 123.563, 123.575, 123.592, 123.925, 123.951, 123.959, 123.985.

Dne 25. maja so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 10.000 št. 66.642.

Din 2000.— št. 58.241, 70.316, 84.522, 123.965.

Din 500.— št.	5.709,	5.738,	5.766,	7.678,	7.699,	8.111,	8.157,	8.169,	8.175,	
10.816,	10.922,	10.947,	10.985,	17.919,	17.941,	17.963,	17.979,	17.984,	20.056,	20.057,
20.123,	20.130,	20.140,	20.141,	20.193,	22.006,	34.664,	34.677,	34.722,	34.733,	34.749,
34.778,	40.571,	46.006,	46.059,	46.090,	53.426,	53.460,	53.483,	53.494,	55.866,	58.249,
58.272,	58.371,	66.602,	66.613,	66.641,	66.670,	7.531,	7.566,	66.688,	17.967,	70.233,
70.236,	70.276,	70.294,	70.322,	70.378,	74.642,	74.656,	75.768,	75.794,	91.755,	96.810,
96.829,	97.415,	97.488,	97.491,	99.809,	99.861,	103.171,	107.904,	107.944,	107.950,	108.111,
108.142,	108.168,	108.191,	108.212,	108.214,	108.225,	108.260,	108.261,	108.274,	109.827,	109.856,
109.869,	109.870,	115.620,	115.649,	115.655,	115.664,	115.684,	120.112,	120.190,	120.246,	120.293,
123.293,	123.510,	123.578,	123.857,	123.892,	123.913,	7.568,	7.598,	7.618,	7.627,	7.666.

Dobitki se bodo izplačevali po 21. juniju.

Zadružna hranilnica, r. z. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Junak iz Petelinje vasi.

Bolte pride v brivnico in razlaga, da je doma iz slavne Petelinje vasi.
Brivec: «Čul sem, da ste tam taki junaki, ki se dajo brez vode in mila obriti.»
Bolče: «Seveda smo!»
Brivec: «No, pa izvolite sestri, da poskusimo!»
Bolte s kislim obrazom sede in brivec začne. Bolte stiska zobe in kremži obraz, a ko le preveč boli, reče: «Čujte, mojster, jaz nisem čisto iz Petelinje vasi, sem malo dalje proč, zato smete vzeti vsaj košček mila in malo vode.»

Skromni Gašper.

Sodnik: «Tatvino ste zelo spretno izvršili!»
Gašper: «O, gospod sodnik, jaz sem skromen človek in ne potrebujem hvale.»

Zmotila se je.

Vražarica: «Dobili boste bogatega mladega moža, ki vam bo izpolnil vse želje.»
Dama: «Čudno! Sedaj mi pa še povejte, kako se bom znebila sedanjega moža!»

Prednost.

Miha (turistu): «Moja fajfa mi je najljubša reč na svet. Raj jo mam ku ta staro.»

Turist: «Zakaj.»

«Miha: «Zatu, k ji lohka odšravfam mundštiki, babnc ga pa ne morm...»

Pozor!

Kupim srednje posestvo, tudi z vžitkarjem. V ponudbi prosim za vse pogoje. Vsak prodajalec mi izvoli naznaniti, koliko je v gotovini za izplačati. Ako so stari ljudje, jih vzamem na svojo skrb in bi plačeval na leto. Naslov: Alojz Vranič, Loka pri Žusmu.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Miha zna.

Miha je pri kovaču, da mu podkuje kljuse. Kovač izvleče iz žerjavice žareče podkev in jo pusti na tleh, da se ohladi. Miha misli, da je že hladna, ker ni več rdeča, in jo zagrabi, a se neznanško opeče.

«Dragi moj, ti moraš biti previdnejši in moraš drugače napraviti!» Kovač pokliče nato svojega sina: «Daj, Gašperček, pljuni na podkev!» Gašperček to stori in podkev zavrhči. «Vidiš, tako se poskusi, in če ne zavrhči, potem jo še le primem.»

Miha pride domov in žena mu predloži skledo vročega mleka.

«Vidiš, Barbuša, česa sem se danes naučil, da se nikdar več ne opečem, reče Miha in pljune v mleko ter čaka, da zavrhči.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu. Oglasi oddelk «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

Na prodaj je posestvo

50 johov, vse v dobrem stanju, obdelano, z vsem orodjem, eno uro od železnice. Na vprašanja se brez znamk ne odgovarja. — Pojasnila daje Martin Vodovnik, Sevnica ob Savi št. 46.

Išče se samostojen, starejši, samski trgovski pomočnik

za deželo. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe je poslati takoj na podružnico «Jutra» v Celju pod šifro «Trgovski pomočnik».

BOLNIM

slabotnim, potrtem!

Da bi se osvobodili raznih slabosti, potrnosti, prazgodnjega trpljenja in celo smrti, je potrebno takoj od časa do časa čistiti svoj organizem od strupov, katere prinašamo s hrano (mokračna kislina, urati, toksini i. dr.), ravno tako tudi zvišati njegovo moč s pomočjo energijotvornega preparata «Kalefluid» D. Kaleničanka. To sredstvo je neobhodno potrebno vsem onim, ki so izčrpani vsled raznih bolezni, slabe prehrane in napornega dela.

Brezplačno franko pošljemo podrobno literaturo, katera vsebuje način za obnavljanje in jačanje izčrpane moči, zdravlja in delovne sposobnosti. Obrnite se: Beograd, Molerova ulica 27. a. Miloš Marković.

«Kalefluid» se dobi v vseh večjih lekarnah in drogerijah vsega sveta.

NAXOS-SMIRGEL

za vsakovrstno industrijo, kakor tudi šmirgel na platno nudi najceneje
Felix Toman, Ljubljana, Resljeva 30.

Hlude, hrastove

od 20 cm naprej, kupi vsako množino parna žaga V. Scagnetti, Ljubljana, za gorenj. kolodvorom.

Železnato vino

lekarnarja dr. G. Piccolija v Ljubljani krepa oslabele in malokrvne, odrasle in otroke.

Akademično krojenje

vzorcev (muštrov) za vse vrste oblek, plaščev, perila, čepic itd. Razpošilja po meri. — Anton Gubina, Sv. Peter pod Svetimi gorami, Slovenija.

Samo perilo iz domačega platna se ne trga!

Zato pa dajte v tkanje laneno prejo, da jo stke v domače platno tkalnica «Krosna» v Ljubljani, Zrinjskega cesta št. 6. Tkanje najceneje. Domače platno v zalogi.

Debele luskinaste otrobe,

koruzo za mletev. Koruzo za krmo oddaja najceneje v LJUBLJANI, Resljeva cesta šte. 24. A. VOLK

Prima gonilna jermena

in vse mlinsko-tehnične potrebsine vedno v zalogi pri trvdki CADEZ & BRCAR, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35.

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri, zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega, in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika. — Ceniki franko. — Prodaja na obroke.

«TRIBUNA» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovška cesta šte. 4.

zlata so mu poklonili, da si je dal iz njega vlti krono in žezlo. S krono na glavi in z žezlom v roki je stopil na zasilni prestol, katerega so mu postavili kmetje na nekem zborovanju. Nikolo je spremljala na teli pustolovskih potih neka ženska, ki se je izdajala za veliko kneginjo Olgo. Med ukrajinjskim prebivalstvom bo se z neverjetno naglico širile fotografije «carja in carične», ki sta «vstala od mrtvih», Vlada je napravila separetstvo odločen konec. Po daljšem opazovanju je velela pristiti laznega carja in lažno caričino. Aretacija ni bila baš lahka. Nikola se je branil z orožjem in je oddal proti zalezovalcem nad 60 streliv. Orožniki so ga slednjič prišli. Oblastva so ga postavila pred sodišče, ki je njega in štiril može iz njegove najbližje okolice obsodilo na smrt.

× **Ogromno število nezakonskih otrok v Avstriji.** Že dostikrat se je pisalo, da je npravstvenost v Avstriji na šepajočih nogah. Najnovejša statistika, ki obravnava vprašanje nezakonskih otrok v avstrijski republiki, prinaša tozadevno zelo zanimivo gradivo. Na Dunaju, Nižjeavstrijskem in Tirolskem pride na svet celih 25 odstotkov nezakonskih otrok. Slabše je v tem pogledu na Gornjeavstrijskem, kjer doseže število nezakonskih otrok 32 odstotkov. Na Štajerskem in Štajerskem je pa naravnost obupno: tam dosežejo nezakonski otroci kar 48 odstotkov, na Koroškem pa celo 70 odstotkov.

× **Cvetje s strupeno kačo ji je poslala.** Na nenavaden način se je hotela maščevati v Zenevi neka ločenska nad svojo tekmovalko. Ko je izvedela, da leži druga žena njenega bivšega moža v rodni postelji, ji je poslala krasen šopek evetlic po pošti. Porodnica je dala zavoj odpreti in je bila silno ginjena, ko je zagledala prekrasne krizanteme. Veselje pa ji je bilo kmalu skaljeno, kajti iz cvetja je padla strupena kača. K sreči je bila mrtva, vendar je porodnica dobila živčni napad, ki je njeno stanje spravil v opasen položaj. Policija je začela iskati pošiljalca in je kmalu izsledila okrutno maščevalko, ki bo primerno kaznovana.

× **S padalom si je iz višine 7000 metrov rešil življenje.** Francoski vojaški letalec Allegret, član letalske čete v Thionvilleu pri Metz, se je prošle dni dvignil z vojaškim letalom visoko pod oblake in dosegel 7000 m nad morjem. V tej višini si je nekoliko zrahljal pas, s katerim je bil privezan na sedež, da bi se lažje gibal. Nenadoma pa je potegnila burja. Aparat se je nagnil in izgubil ravnotežje. Pilot, ki je bil prej čvrsto privezan na sedež, je zletel z mesta. K sreči pa je imel na hrbtu privezano padalo, ki se je izvrstno obneslo. Odprlo se je samo od sebe in Allegret je polagoma srečno prijadral na zemljo. Aparat, ki je bil brez vodnika, pa je z velike višine tresčil na zemljo ter se razbil na kose.

× **Obsojen na poljubljanje svoje žene.** Neki zakonec v Brooklynu je bil obtožen, da je pretepil svojo ženo, zaradi česar se je moral zagovarjati pred ondotnimi sodniki. Vodja razprave je izrekel nad njim zanimivo rarsodbo. Kakor je obtoženee prej svojo ženo vsak dan pretopal, tako jo mora sedaj vsak dan poljubljanje. Kazen velja za dobo šestih mesecev. Če ne bi točno izpolnjeval sodnikovih določb, ga žena lahko naznani in sodišče ga bo prikrajšalo na svobodi. Toženee je skesano priznal, da rad vzame nase pokoro, ki jo je zaslužil s svojo surovostjo. Prvi obrok je poravnal kar v sodni dvorani.

L. Mikuš
LJUBLJANA, Mestni trg 15
DEŽNIKI
 NA MALO NA VELIKO
 Ustanovljeno 1839 52 Telefon 2282

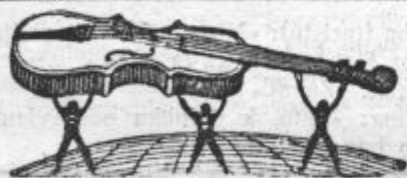
Izredna ponudba

Za deževni letni čas priporočamo, da si nabavite

kožno pelerino za dež

C. O. V. tehta samo 110 gramov, imitacija ribje kože Imm. Odlično se je ta pelerina izkazala, ker ne prepusca mokrote, je komodno zložljiva, kakor majhna žepna beleznica, ki se jo nosi vedno lahko s seboj, ter je nadvse trpežna. Zelo priporočljiva za dame in gospode (tudi za otroke) v dežju in snegu, za izlete in sport.

Reklamna cena s posebno kapuco in etajem samo Din 70.— Iranko, zacarinjena, poslana po poštmem povzetju. Razpošilja **A. Mafik, export, Praga XII., Londýnska 57.** (če ne bi ugajala, ravnícimo zameno). Naslov natančno napisati.

Veliki ilustrovani **cenik**

dobite zastoj! Zahtevajte ga od skladišča

MEINEL in HEROLD

tovarna glasbil, gramofonov in harmonik

R. Lorgor, MARIBOR št. 104-B.

Violine od 95 Din. Ročne harmonike od 85 Din. Tamburice od 98 Din. Gramofoni od 345 Din in dalje.

Najuspešnejše sredstvo
 za rejo domače živali je
 brezdvomno

MASTIN

ki pospešuje rast, odebilitet in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovža), Ljubljana 66.

Zahtevajte brezplačni **CENIK** s 1000 slikami

Roskopf ura 49 Din.

Ura na sidro (ankercija) nekoliko boljše izvedstvo z 3 letnim jamstvom 65 Din.

Ista original patent preciz. Roskopf ura na sidro, pravi nikelj, kolesje nepristopno prahu tekoče vse v rubinih, posebno točna, 5 letno jamstvo

98 Din.

Omega, Doxa in druge ure cenejše kot drugod.

Budilka 64 Din

z 2 zvoncema in 3 let. jamstvom

69 Din.

A. Kiffmann, Maribor št. 43/b

specialist samo za boljše ure.

Cvetje, zelišča, korenine in lubje

vse vrste, v suhem stanju, kupuje v vsaki množini

R. Luckmann
 Ljubljana, Ahaoljeva cesta št. 10.

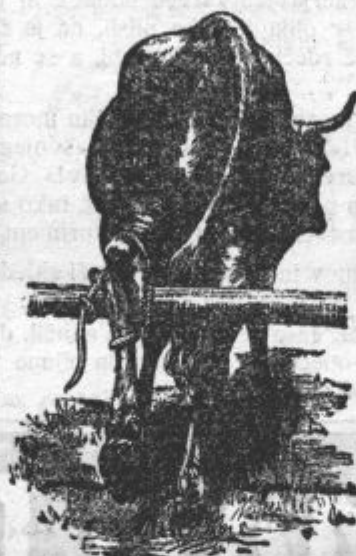
Zahtevajte brezplačno cenik! 229

Živinorejcem

priporočamo zanje jako koristno knjigo

Prva pomoč ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, obkladki, masiranje drgnjen'e, o načinu kako se žival prisili da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagle boolesti, kot pri poškodovanju rogov, poškodbi kopa in zakovanju, pri prišču med parklji, opeklini, streli, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, driski, zaprtju, koliki, napananju goved in ovac, pri tujih pred

metih v požiralniku, pretresu možgan, solnčarici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopan u s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd. Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo.

Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča

v knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani

Prešernova ulica 54 (nasproti glavne pošte)

Slabi zobje

kvarijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zoprna. Obe hibi odstranite z uporabo krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno z uporabo zobčaste Chlorodont-ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih stranicah ter odstranjuje ostanke jedi, ki povzročajo gnilobo. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont-ščetka za otroke, za dame (mekke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvoznice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor 55

BOLNI NA PLJUČIH!

Tisoli že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji 247

novi umetnosti prehranjevanje,

ki je že marsikoga rešila smrti. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj prenehata, teža telesa se zviša ter po papnenju sčasoma bolezen preneha. Resni možje zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čim prej pričnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

Popolnoma zastoj dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker razpošlje moj založnik brezplačno samo 10.000 izvodov, pišite takoj, da boste tudi Vi srečni posestnik te knjige.

GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln
 Ringbahnstraße 24 Abteilung 621

Najboljši in najekonomičnejši

ELEKTROMOTORJI

iz znanih Škodovi Zavodi v Plznju

se nahajajo v velikosti od ¼ do 30 k. s. stalno v naši zalogi v Ljubljani.

Obrnite se na: **ZASTOPSTVO SKODOVIH ZAVODOV V LJUBLJANI**

Selenburgova ulica šte. 7

191

Telefon 2966.

Pljučne bolezni

Bronhitis

Kašelj

Astmo

Tuberku'ozo

Slabokrvnost

kakor vobče obolenja organov za dihanje leči od vojnih in državnih bolnic itd. kot izborno in zaupno priporočeno sredstvo

„Hudovscyn“

Dobiva se v vseh lekarnah škatlica za 32 Din, a kjer se ne dobi, ga pošlje za 75 Din po povzetju prosto poštnine edini proizvajalec

lekarna I. Hudovski, Subotica 90.

Zahtevajte brezplačno poučno razpravo o gornjih boleznih!